Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Užsieniuose $6.00
Brooklyne $6.00
Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Ruoškime rudenines pramogas "Laisvės" paramai. Jos yra didelė atrama šiam lietuviškos liaudies dienraščiui.

No. 268 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Lapkričio (Nov.) 14, 1939 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIX, Dienraščio XXI

KRISLAI

Lai Nepasikartos.
Vėl apie Moteris.
Chuliganizmas.
Viskas Būtų Gerai, Bet...
Rašo **A. B.**

Lapkričio 11 dieną visa Amerika apvaikščiojo 21 metus nuo pirmo Pasaulinio Karo pabaigos. Daug gražių kalbų buvo pasakyta, daug karčių atminčių prisiminta, daug gėlių sukrauta ant žuvusių kapo.

Liūdna atmintis, pragaro pabaigos sukaktis.

Bet ar istorija vėl nepasikartos? Ar išliks Amerika neįtraukta į šį imperialistinį karą?

Spauda sušilus darbuojasi už įtraukimą šio krašto į karą. Anglijos ir Francijos imperialistų propaganda nesvietiškai plati.

Lai ta baisi istorija nebepasikartos! Lai ant sausos šakos pasikaria visi imperialistiniai plėšikai, o nei vieno kareivio, nei cento šiam karui!

Mūsų pažangiosios sesės vėl gražiai pasirodė. Jos jau išleido puikią knygelę apie Amerikos Lietuvių Moterų Seimo Darbus. Ten telpa seime pasakytos prakalbos, priimtos rezoliucijos, taipgi surašas visų delegačių ir jų atstovautų organizacijų.

Knygelę išleido Amerikos Lietuvių Moterų Taryba. Parsiduoda už 15 centų.

Beje, knygelė papuošta gražiais atskirų veikėjų paveikslais ir vienu didžiuliu viso seimo atvaizdu.

Brošiura "Amerikos Lietuvių Moterų Seimo Darbai" turėtų plačiai pasiskleisti. Ypač veikliosios moterys turėtų imtis platinimo darbo. Tegul visos lietuvės susipažįsta su Pirmuoju Amerikos Lietuvių Moterų Seimu.

Šios brošiūros reikėtų nemažai pasiųsti Lietuvon. Tą gali padaryti kiekviena amerikietė, kuri turi Lietuvoje giminių ir pažįstamų.

Lapkričio 10 d. Detroito Komunistų Partijos masinio mitingo publiką užpuolė gauja chuliganų. Jiems vadovavo tūlas kunigas Norris ir Dies Komiteto liūdininkas Pat McCartney. Nemažai žmonių sumušta ir sužalota.

Miesto policija irgi toleravo šitą chuliganizmą. Iki šiol tik šešetą razbaininkų tesuėmė, o policistų buvo apie 80.

Tai vis pasekmės karo isterijos. Tas klieda, kas teigia, kad Amerikoje nėsą galimybės fašizmui įsigalėti.

Socialistų Partijos organas "The Call' Norman Thomaso lūpomis labai apgailestauja tik vieno dalyko, būtent, kodėl Anglijos ir Francijos imperialistai dar nepaskelbė karo Sovietų Sąjungai. Toks jų elgėsis atimąs demokratinį šio karo pobūdį.

Ot, jeigu kartu karas būtų buvęs paskelbtas ir prieš Sovietus, tai šitie menševikiški ritieriai galvas guldytų už karą.

DARBO ŽMONĖS SMERKIA FAŠISTUS, KURIE IŠDAUŽĖ KOMUNISTŲ MASINĮ SUSIRINKIMĄ DETROITE

Detroit, Mich. — Skyriai CIO Automobilių Darbininkų Unijos ir daugelis kitų darbininkiškų organizacijų paskelbė, kad jie protestuoja prieš fašistus, kurie užpuolė ir išdaužė komunistų sušauktą masinį susirinkimą praeitą ketvirtadienį. Jame kalbėjo Wm. Z. Foster, pirmininkas Amerikos Komunistų Partijos.

Šimtai fašistų, ginkluoti buožėmis ir kitais įnagiais, įsibriovė į susirinkimą ir aklu pašėlimu ėmė daužyti visus žmones. Taip jie ir sužeidė sunkiai bent 50 asmenų. O lengviau sužeistų skaičius yra kur kas didesnis.

Užsiundyt tuos padaužas ant komunistų susirinkimo daugiausiai pasidarbavo Homer Martin, kunigas Coughlin, kun. Gerald L. K. Smith ir kun. Frank Norris. — Jie veikė kaip automobilių fabrikantų agentai.

Kunigas Frank Norris keli metai atgal nušovė Texase vieną žmogų ir už tai buvo patrauktas teisman; bet teismas priėmė kun. Norriso pasiteisinimą, kad "aš, girdi, nušoviau jį todėl, kad jis grumojo mane nužudyt..."

Dabar pirmadienį vakare sušauktas susirinkimas pilietiškai pažangaus kunigo H. White'o bažnyčioj protestuot prieš fašistinius gengsterius, kurie išdaužė komunistų mitingą. Pakviesta kalbėtojas dr. Harry Ward, vadas Amerikiečių Lygos dėlei Taikos ir Demokratijos, pareiškė, jog tokie užpuolimai yra taikomis ne tik prieš komunistus, bet ir prieš visą darbininkų judėjimą. Šį protesto susirinkimą sušaukė Pilietinių Teisių Sąjunga.

---

30 BILIONŲ DOLERIŲ KARUI PER METUS

Washington. — Jeigu Amerika įsiveltų į Europos karą, tai turėtų išeikvot 30 bilionų dolerių pinigų per metus, kaip skaičiuoja Šalies Ekonomijos Sąjunga.

Paryžius, lapkr. 13.— Keli vokiečių žvalgybiniai lėktuvai skrido virš Paryžiaus; bet priešorlaivinės francūzų kanuolės nuvijo juos.

Ir kvaili tie Chamberlain ir Daladier, kad neklauso Thomaso klikutės. Juk jiem daug svarbiau būtų turėti šimtu procentų savo pusėj thomasiečius, negu nekariauti prieš šimto aštuonių dešimtų milionų žmonių kraštą...

Naziai Atmušė Smarkias Francūzų Atakas

Berlin. — Francūzai sunkiomis kanuolėmis ir oro bombomis smarkiai atakavo vokiečius strategiškame kalnelyje į pietų vakarus nuo Pirmasens; bet vokiečiai atmušė atakas, atlaikė savo poziciją ir dar suėmė kiek francūzų į nelaisvę.

Haga, Holandija, lapkr. 13.— Šio krašto valdžia viešai pareiškė, kad dar "nėra" Holandijai užpuolimo pavojaus iš Vokietijos pusės.

Dar Viena Nauja "Lenkų Valdžia"

Berlin.—Neoficialiai pranešama, kad buvęs užsieninis Lenkijos ministeris pulkininkas Josef Beck ir buvęs vyriausias Lenkų armijos vadas maršalas Ed. Smigly-Rydz atsikreipė į Vokietiją su šitokiu pasiūlymu:

Tegul Vokietija pripažįsta mudu teisėta Lenkijos valdžia, o mudu atmesime ir paneigsime dabartinę, naują Lenkijos valdžią, kuri įsisteigė Paryžiuje. Jeigu Vokietija pripažins mudviejų valdžią toj dalyj Lenkijos, kurią jie dar neprijungė prie Vokietijos, tai mes padarysime atskirą taiką su Vokietija ir paskelbsime, jog Lenkija nenori, kad Anglija ir Francija kariautų dėl Lenkijos.

N. Y. Times korespondentas Tolišius užklausė nazių valdininkus, ar tai tiesa, kad Beck ir Smigly-Rydz duoda tokį pasiūlymą Vokietijai. Nazių valdininkai to neužginčijo, bet ir nepatvirtino.

Beveik Tylu Fronte, Sako Francūzai

Paryžius. — Lietus beveik visiškai nutildė veikimą vakarų fronte, kaip praneša francūzų komanda.

Tik retkarčiais vienas kitas kareivis iš vokiečių bei francūzų pusės dašliaužęs meta rankinę granatą į priešo poziciją. Tada sutrata kulkasvaidžiai ir vėl nutyla.

Seattle, Wash. — Žemės drebėjimas čia suardė kelis namus.

Šveicarija, lapkr. 13. — Pranešama, kad sudegė rinktinės Hitlerio policijos patalpa Konstanzoj.

Sveikinimas ir Parama Vilniečiams iš "Laisvės" Koncerto

Brooklyno lietuviai, skaičiuje 1,600, susirinkę į dienraščio "Laisvės" metinį koncertą, lapkričio 12 d., 1939, Labor Lyceum salėje, Brooklyne, siunčia broliams vilniečiams, laimingai grįžusiems prie Lietuvos su sostine Vilniumi, karštus sveikinimus.

Tegyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva su sostine Vilniumi!

P. S. Su šiuo sveikinimu, šis susirinkimas siunčia Vilnijos krašto varguomenei sušelpti aukų $111.84.

TALKININKAI BLOKADUOSIĄ JUGOSLAVIJĄ

Belgrad, Jugoslavija. — Šio krašto valdžia paskyrė komisionierius, kurie spręs, kiek gamint vario, švino (alavo) ir cinko ir kiek jų išvežt į vieną ar kitą šalį.

Varis, cinkas ir švinas yra labai reikalingos karui medžiagos. O Anglijos ir Francijos kapitalistai iki šiol buvo šeimininkai šių metalų kasyklų Jugoslavijoje. Tai jie dabar "spardosi," kad Jugoslavija ima tas kasyklas į savo žinybą ir aprėžia jų "teises."

Jugoslavijos valdžia pareiškė Anglijai ir Francijai. Duokite mums naujoviškų ginklų, o mes atsimokėsime variu, cinku ir švinu. Bet Anglijai ir Francijai dabar yra pačioms reikalingi visi naujoviški lėktuvai ir kiti tinkami karo pabūklai, kokius tik jos turi. Todėl jos nežada Jugoslavijai naujoviškų ginklų mainais už tuos metalus. O Vokietija duoda Jugoslavijai karinius Messerschmidt lėktuvus ir moderniškas priešorlaivines ir prieštankines kanuoles už šviną, varį ir cinką. Vokietija siūlo pristatyt ir daugiau naujoviškų karo pabūklų Jugoslavijai mainais už šiuos metalus.

Anglija ir Francija, todėl, svarsto, kad gal reikėsią įvest blokadą prieš Jugoslaviją, jeigu jinai perleis naziams daugiau vario, cinko ar švino, negu pirm šio karo.

SUOMIJA ATŠAUKĖ PASIUNTINIUS IŠ MASKVOS

Helsinki, Suomija, lapkr. 13. — Suomijos (Finijos) valdžia atšaukė iš Maskvos savo pasiuntinius. Jie ten derėjosi su Sovietais kas liečia punktus, kur Sovietai norėtų įsteigt savo laivyno ir orlaivyno stovyklas salose ir pajūriuose. Sovietai sako, jog tie punktai reikalingi ypač apsaugai Leningrado, kuris turi tiek gyventojų, kaip visa Suomija.

Bet Suomijos pasiuntinių atšaukimas dar nereiškia, kad Suomija būtų galutinai nutraukus derybas su Sovietais.

Suomijos darbo žmonės abelnai remia Sovietų pasiūlymus. Tame jie mato ir pačios Suomijos apsaugą nuo imperialistų, ypač nuo Anglijos.

AMERIKA IR ANGLIJA KURSTO SUOMIJĄ PRIEŠ SOVIETUS

Maskva, lapkr. 13. — Sovietų laikraščiai kaltina Angliją, Ameriką ir Švediją kaip kurstytojas Suomijos prieš Sovietus, kad jinai atmestų sovietinius pasiūlymus.

Sovietai negrumoja užpult Suomiją, bet "Sovietai suras tinkamus būdus Leningradui apginti."

Laikraštis "Raudonasis Laivynas" rašo, jog "Anglo-amerikiniai imperialistai valdo du trečdalius visų iš Finijos išvežamų daiktų parduot užsieniuose. Jie taip pat valdo trečdalį visų įvežimų iš užsienių į Suomiją."

Vokiečiai Laukia "Greitos" Karo Pabaigos

Paryžius. — Francūzai randa pas suimtus vokiečius laiškų, kur rašoma, kad karas, girdi, "baigsis apie kalėdas." Esą, atsitiksią vienas iš dviejų: ar būsianti padaryta taika ar vokiečių ginklai paimsią viršų.

Generolas Franco Žada Išspirt Kardinolą

Roma. — Ispanijos diktatorius generolas Franco yra pasiryžęs pašalint iš vietų kardinolą V. y Barraquera ir kelis vyskūpus todėl, kad jie kai kuriais klausimais yra priešingi politikai valdiškų fašistų - falangistų partijos.

Dabar yra vedamos derybos apie konkordatą-sutartį tarp popiežiaus ir generolo Franco. Pastarasis reikalauja, kad būtų panaujinta sutartis, kuri buvo padaryta 1851 metais. Pagal tą sutartį, Ispanijos karalius turėjo teisę skirt vyskūpus. Gen. Franco sako, kad tai jam dabar priklauso tokia teisė, ypač, kad jis esąs geras katalikas ir neseniai sušelpė bažnyčia 60 milionų pesetų pinigų.

Popiežius nurodo, kad 1918 metais jis išleido bažnytinį įstatymą, jog tik popiežius tegali skirt vyskūpus, o pasauliniai valdovai tegali tuos paskyrimus tik tvirtint ar atmest.

ANGLIJOS MINISTERIS ATMETA TAIKOS PASIŪLYMĄ IR KURSTO AMERIKĄ KARAN PRIEŠ NAZIUS

Mussolinis Pašaukė Daugiau Karo Mechanikų

Roma. — Mussolinis įsakė paimt į armiją dar 23,000 mechanikų - specialistų. Tame skaičiuje bus 5,000 paoficierių ir 18,000 kareivių.

Praeito rudens manevrai parodė, kad Italijos armija dar nebuvo gana mechanizuota ir trūko jai žinovų.

Dabartiniu laiku amunicijos ir ginklų fabrikai Italijoj dirba dieną ir naktį tokiu smarkumu, kaip kad jei Italija dalyvautų kare.

Lenkai Naziam tai "Žemesnė" Tauta

Berlin. — Vokietijos paskirtas general - gubernatorius Lenkijai, Hans Frank ir nazių propagandos ministeris J. Goebbels išleido pareiškimus- įsakymus, kad buvusios Lenkijos gyventojai turi prisiimt "kultūrišką" vokiečių vadovybę, kad lenkai turi dirbt po komanda vokiečių, kaip "aukštesnės" tautos; tai, girdi, lenkai galėsią pagerint savo būklę. Bet Vokietija griežtai imsianti į nagą tuos lenkus, kurie nepasiduos vokiečiam ir manys, kad jie patys gali būt šeimininkai savo krašte.

Nazių general-gubernatoriaus pareiškimas, be kitko, sako, kad Lenkijoj yra ne tik "politikierių sapnuotojų, bet taip pat veiklių, darbščių darbininkų."

Su Lodziaus miesto ir provincijos prijungimu ir inkorporavimu į Vokietijos valstybę, dabar Vokietija yra visai pasiglemžus jau antra tiek daugiau lenkiškų žemių, negu kad kaizerio valdžia pirm pasaulinio karo.

Bet naziai žiūri ir į dar neprijungtą Lenkijos dalį panašiai kaip Japonija žiūri į Manchukuo kraštą.

PIRMAS KRITĘS VOKIEČIŲ KAREIVIS

Berlin. — Pirmas Vokietijos kareivis nukautas vakarų fronte buvo kapralas Beck, ir jį nušovė ne francūzai, bet maurai iš afrikinės francūzų kolonijos.

Francija Reikalauja Atsteigt Austriją, Čechoslovakiją ir Lenkiją

Paryžius. — Francijos prezidentas LeBrun atmetė Belgijos karaliaus ir Holandijos karalienės pakvietimą taikytis su Vokietija ir pasisiūlymą tarpininkaut tuo reikalu. LeBrun sakė, "tik tada galėtų būt kalba apie taiką, jei Vokietija užtikrintų, kad jinai išlygins skriaudas, padarytas Austrijai, Čechoslovakijai ir Lenkijai." Jis taip pat kalbėjo apie "teisingumu paremtą, pastovią taiką."

London. — Anglijos karalius Jurgis mandagiai atmetė Belgijos karaliaus Leopoldo ir Holandijos karalės Wilhelminos raginimą taikytis su Vokietija; bet pridūrė, kad Anglija eitų į taiką, jeigu tam būtų tikro pamato.

Anglų Karo Laivyno Ministeris Šaukė "Sukriušint Pasiutėlį Hitlerį"

London. — Anglų karo laivyno ministeris Winston Churchill per radio išvadino Hitlerį "pasiutėliu bepročiu," o vokiečius "hunais"-barbarais. Jis sakė, kad Anglija kariausianti, iki tas "baisūnas bus sunaikintas." Churchill gąsdino, kad Hitleris, "prispirtas prie sienos," galėsiąs karu briautis per Belgiją ir Holandiją. O jeigu Hitleris laimėtų, tai girdi, jis pavergtų ir Franciją ir Angliją, ir tuomet liktų tiktai "Jungtinės Valstijos vien savomis jėgomis saugoti žmogaus teises."

Klausovai suprato, jog čia **Anglijos laivyno ministeris agitavo Ameriką traukt į karą išvien su talkininkais,** idant paskui, girdi, nereikėtų jai vienai grumtis su Hitleriu.

Jis kalbėjo ne tik apie Austrijos, Lenkijos ir Čechoslovakijos atsteigimą, bet ir apie reikalą kariaut dėlei kitų silpnesnių šalių apsaugos.

Boston, Mass., lapkr. 13. —Vokiečių submarinas pusiau perkirto ir paskandino vieną prekinį Anglijos laivą, viduryj Atlanto Vandenyno.

London — Praeitą savaitę Vokietijos submarinas nuskandino vieną Anglijos laivą, 981 tonų įtalpos, arti Anglijos.

Berlin, lapkr. 13. — Traukinių susikūlime tarp Langlieren ir Rosengrund, Prūsuose, tapo užmušta 43 asmenys ir sužeista 60.

ORAS. — Ši antradienį šilčiau.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
every day, except Sunday
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-8878

President - - - - - Jos. Kairys
Vice-President - - - K. Petrik
Secretary-Treasurer - J. Gasiunas
Editor - - - - - - Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Foreign countries, per year	$6.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

'Jūs Veidmainiai! Veidmainiai!...'

Pereitą šeštadienį buvo karo paliaubų diena. 1918 metais tą dieną įvyko pasaulinio karo pabaiga,—nutilo kanuolių šūviai Europos frontuose.

Per tą visą laiką pasaulio kapitalistiniuose kraštuose toji diena buvo savaip atžymima. Kas metai tą dieną buvo kalbama apie taiką. Tačiau, kalbant apie taiką, buvo daromi pašėlę pasiruošimai naujai žmonių skerdynei, naujam imperialistiniui karui.

Ir va, šiemet, karo paliaubų dieną, ir vėl žmonija pasijuto įvelta į naują imperialistinę skerdynę. Toji diena buvo atžymėta visaip. Amerikoj, kuri dar nėra tiesioginiai į tą skerdynę įvelta, buvo pasakyta eilė kalbų apie taiką, nors fabrikai dideliu įtempimu gamino ginklus, orlaivius ir amuniciją Europos karui...

Europoj tūlose šalyse taipjau buvo atliekamos visokios ceremonijos; buvo garbinami tie žmonės, kurie paguldė savo gyvybes už imperialistinių plėšikų interesus pereitam kare.

Įdomūs reiškiniai pasirodė Anglijoj. Londone buvo susirinkę "taikos šalininkai" ties Cenotaphu,—pasaulio kare žuvusiems pagerbti kareiviams paminklu.

Bet štai, laike tų ceremonijų pasigirsta senos moteriškės balsas:

"Jūs veidmainiai! Veidmainiai!..."

Ši moteriškė, matyt, gal žuvusio sūnaus motina, gal šiaip sau eilinė moteriškė, karo neapkenčianti, išreiškė milijonų žmonių nuomonę. Argi ne veidmainiai tie ponai, kurie gerbia pereitam kara žuvusiuosius ir kurie šiandien milijonus žmonių stumia į tą pačią skerdynę už tuos pačius kapitalistų interesus?!

Oxforde, Anglijoj, ant kare žuvusiems pagerbti paminklo buvo užrašyta sekamas posakis:

"Jeigu jūs kariaujate dabar, tai šitie žmonės, kuriems jūs paminklą pastatėt, numirė veltui..."

Kiek daug karčios tiesos šiuose žodžiuose!

Bet kol kas, deja, toji tiesa dar vis tebėra paminta. Imperialistai, nieko nebodami, stumia milijonus žmonių į naują skerdynę, kad vėl paskui būtų galima statyti naujus paminklus, kad vėl apgaudinėti žmones, kad paskui vėl ruošusis prie naujos skerdynės!...

Ar gi tai nebaisu? Argi tai neveidmainiška? Argi tai neprigavikiška?!

Suomija Vis Derasi

Negudrūs buvo Lenkijos valdininkai, žioplai jie vedė tarptautinę politiką ir už tai jie dabar sėdi užsienyj pabėgėlių viešbučiuose, o Lenkijos liaudis įstumta į didžiausią nelaimę.

Negudrūs yra ir Suomijos (Finlandijos) valdininkai, jie vis ima patarimus iš Anglijos ir Francijos, kurios jau pražudė Čechoslovakiją, Lenkiją ir Austriją; iš Skandinavijos karalių, kurie ir patys prigyvena paskutines savo dienas, ir iš Amerikos kapitalistų. Suomijos valdonai mobilizuojasi, ruošiasi kariauti prieš Sovietus.

Kiekvienas sveikai mąstąs žmogus aiškiai supranta, kad tai žioplo vabaliuko straksėjimas prieš dramblį. Bet jie straksi, nes žino, kad Sovietai kantrūs, kad jie visada stengiasi taikos keliu, gražuoju susitarti su savo kad ir mažiausiu kaimynu. Už Sovietų gražų, draugingą, taikų atsinešimą, suomiai valdininkai atsimoka bjauriomis kalbomis, įžeidinėjimais. Mat, jie apimti pasiutimo prieš darbo liaudį. Juk 1918-1919 metais, Suomijos buržuazija žiauriausiai ir niekšiškiausiai pasmaugė Suomijos darbo liaudies revoliuciją—Sovietus. Juk tais laikais suomiai buržujai degino darbininkus, metė į liepsną, skandino į upes ir ežerus. Per 80,000 žmonių iššudė! Visa tai prisimena Suomijos kapitalistai, dvarponiai ir jų valdžia priešakyj su maršalu Mannerheimu. Jie bijo, kad suomiai darbo žmonės gali įgauti daugiau drąsos ir vėl panorėti būt laisvais.

Dėl šių priežasčių jau veik ištisas mėnesis Suomija veda derybas su Sovietų Sąjunga ir vis dar nebegali susitaikyti.

Jugoslavijos Rolė

Ateina žinių, kad Anglijos, Francijos ir Jugoslavijos reikalai gerėja, o Vokietijos ir Jugoslavijos blogėja. Jugoslavija, tai buvusi prieš pereitą karą Serbija, tik ji daug kartų padidinta.

Numatoma, kad Anglija ir Francija vis planuoja įsiveržti į Vokietiją pro užpakalines duris. Pirma garsiai šaukė, kad puls per Rumuniją, bet tas planas pradeda susmukti. Kelias perilgas ir Rumunija neturi bendros sienos su Vokietija.

Kas kita yra su Jugoslavija. Jugoslavija turi ilgą Adriatiko Jūrų pakraštį su daugybe prieplaukų. Jugoslavija rubežiuojasi su buvusia Austrija, tai yra pietine dalimi Vokietijos. Per Jugoslaviją yra kur kas tikresnis ir artimesnis kelias linkui Vokietijos, kaip per Rumuniją. Bet klausimas, kaip į tai pažiūrės Italijos fašizmas. Jeigu Italijos fašistai išstotų prieš, tai ir šis planas netektų svarbos.

Anglija Vis Sauvaliauja

Sovietų Sąjungos atstovas Anglijoj Ivan Maiski vėl įteikė Anglijos imperialistams griežtą protestą prieš jų sauvaliavimą jūroj. Anglijos karo laivai suėmė anglų laivą "Stanwell," kuris yra parandavotas Sovietų Sąjungos, ir kuris vežė anglis iš Aleksandrovsko prieplaukos, Sachalino salos, į Sovietų Kamčatkos Petropavlovsko prieplauką. Anglai tą laivą nusivarė į savo Hong Kong prieplauką, pietų Chinijoj, ir anglis išsikrovė.

Sovietai sako, kad jie nepakęs tokių Anglijos piratiškų žygių, kada ji ant jūrų laužo tarptautines teises.

Pirmieji Kauniečio Įspūdžiai Maskvoje

"Lietuvos Žinios" pasiuntė savo atstovą—redakcijos narį p. J. Šimkų,—į Maskvą savo korespondentu. Ponas Šimkus yra gerai žinomas skaitančiajai lietuviškai visuomenei ne tik kaipo žurnalistas, bet ir kaipo rašytojas. Nuvykęs Maskvoj, jis rašo pirmuosius savo įspūdžius. Į Maskvą, beje, p. Šimkus nulėkė lėktuvu. Štai, jo įspūdžių dalis:

"Žiburių jūra atrodė be krašto. Ji kilo į viršų ir suposi. Lėktuvas vartėsi vėjo blaškomas, o apačioje plitėjo šviesoje paskendusi didžioji Maskva.

"Maskvos aerodrome sniego buvo jau gausu. Šimtai visokiausio tipo lėktuvų, kai milžiniškos žuvėdros apsnigtais sparnais, tupėjo didžiojo aerodromo pakraščiuose.

"Mane ir dar du užsieniečius atvedė į aeroporto muitinės laukiamąjį kambarį. Šviesu, šilta, švaru. Puikios odinės, minkštos kėdės. Radijas pranešinėja paskutines naujienas iš Kominterno stoties. Nuo sienos į mus ramiai žiūri Leninas ir Stalinas, kurio veidas, atrodo, lyg truputį šypsosi. Ramusis mano bendrakeleivis anglas užsirūko cigarą ir į lubas įbedęs žvilgsnį kažką galvoja.

"Muitinės valdininkai peržiūri bagažą. Pirmiausia mano bendrakeleivių. Aš be jokio bagažo, tik dvejetas naujų latviškų knygų ir naujų kojinių pora.

—Eta vsio?

—Vsio!

—Chorošo.

Iš kitos užstalės paklausia:

—Skolko u vas deneg?

"Pasakiau. Užregistruoja ir daugiau niekas nieko neklausia, nekrato, nežiūrinėja.

"Inturisto 'Zis'as' drėgnomis gatvėmis atgabeno į Metropolio viešbutį, netoli Didžiojo Maskvos teatro.

"Metropolio restoranas ūžia. Vichodnoj dien. Tiek visur pilna publikos, kad nepaprastai sunku surasti vietą atsisėsti.

"Įsidrąsinęs paprašiau dviejų leitenantų, ar negaliu prie jų staliuko prisėsti.

"—Pažaluista!—atsako man.

"Bevalgydamas vakarienę įsikalbu su jais. Kalbėjau apie pustrečios valandos. Ir tai buvo mano pirmas krikštas.

"Pavakarieniavęs išeinu į gatvę. Elektrinės raidės ant visos gatvės šaukia: "Stepan Radin." Bandau įeiti į kino teatrą, bet tam vakarui bilietų jau nebėsą. Pasuku gatve atgal.

"Pirmas vakaras mano gyvenime Maskvoj. Pirmas įspūdis. Marios žmonių, marios susisiekimo priemonių. Pypia, birba, žviegia, skambina, burbia. Kaip kinietiški slibinai raitosi ilgos tramvajų eilės, jiems skersai kelią bando prabėgti vieno ir dviejų aukštų troleibusai, autobusai, taksiai, o kai kur net ir vežikai. Visos susisiekimo priemonės pilnos žmonių, o vis dėlto pėsčių vis dar marios. Tokio didelio judėjimo man niekur iki šiol neteko matyti.

"Toliau tamsus Kremliaus siluetas, o viršum, lyg gyvos širdys, dega dvi didelės raudonos sovietiškos penkiakampės žvaigždės. Iš viso jų penkios ir visos jos iš rubinų. Ir pirmas įspūdis nepaprastai savotiškas, kažkas nepaprasta.

"Prie Kremliaus vartų stovi ramūs sargybiniai. Raudonosios aikštės viduryje nedideliais žingsniais vaikšto milicininkas. Miesto garsai atsimuša į Kremliaus sienas ir nuaidi atgal."

Trys demokratiniai kongresmanai—K. Pittman, P. Harrison ir A. W. Barkley—diskusuoja, kaip nustatyti amerikinams laivams zoną, kad jie nevažiuotų į karo sritį.

Popiežius Leido Paskelbti, Kad Jis Klydo

Šventas Tėvas, turbūt, jau nenori būt absoliučiai neklaidingu. Jis leido savo Vatikano žinunams skelbti, kad berengiant paskutinę encikliką du sykiu, nenoroms, buvo padaryta klaida. The United Press praneša, kad 16 d. spalių enciklika galutinai buvo parašyta, ir sako:

"Gerai informuoti Vatikano gyventojai (Quarters) sakė, kad šisai enciklikos rašinys yra trečias. Pirmieji du liko numesti, dėlto, kad įvyko permainos tarptautinėj situacijoj."

Tai mat, paklydo sykį; paskui kai nauji tarptautinės politikos dalykai pasirodė, tai Vatikanas pamatė savo klaidą. Tą klaidingą enciklikos raštą numetė į gurbą. Kitą parašė. Vėl tarptautiški dalykai parodė, kad popiežija klaidingai viską aiškina. Tai ir šitą enciklika numetė. Trečią sykį parašyta enciklika tapo apskelbta. Bet ar šventas tėvas yra tikras, kad šioje enciklikoje nėra klaidų? Žinoma, jau ką paskelbė, tai kad ir būtų didžiausia klaida, laikysis jos ir teisins ją iki galo. Taip visuomet diplomatai daro. Jie neklaidingi. Popiežius yra vienas iš jų. Jis neklaidingiausias. Tik įstabu, kad dabar leidžia savo tarnautojams skelbti apie jo klaidas, kurias vosvos nepaskelbė, kaip tiesą...

Romos bažnyčios filozofija iki šiol buvo tokia: gyvenimo tikrenybė—po mirties. Kas svietiška, laikina—tai tuštybė ("svieto marnastis'). Amžinybė—tai pamatas, tai tvirtuma.

Šituo samprotavimu bažnyčia nekartą išlaimėjo. Kada jai kilo didelė sunkenybė, ji nesikarščiavo, jeigu negalėjo su kariška, ar diplomatiška spėka priešą nuveikti. Jos diplomatiškumas ramesnis, nes amžinybė yra begalinė, o šio momento negerovė—tik akies mirksnis prieš ją. Tokiu būdu savo priešo rustybės nedidina, neįkaitina perdaug. Priešas darosi ne toks smarkus. Kunigija laimi daugiau laiko. O per tą laiką slaptai sudaro sąlygas, kur priešas esti nematomai silpninamas. Tą savo taktiką tuomet bažnyčia šventa pavadina kantrybe. O prasčiokams savo sekėjams pasako: malda tą viską padarė.

Dabar jau popiežija taikosi prie tarptautinės situacijos dieninės ir net valandinės eigos, ir nesigėdi tai pasakyti, kad ji taip prisirišus prie svietiškųjų tuštybių, prie laikinų principų.

-:- -:- -:-

Dviem dienom vėliau po enciklikos parašymo, popiežius priėmė naują Lietuvos ministerį, skirtą Vatikano valstybei, Vl. Girdvainį. Šitam jisai, tarp ko kito, pasakė (sulyg United Press):

"Įsisąmonėję mūsų pareigas kaipo vyriausias piemuo, mes,—jeigu nebūsim prašomi, — neleisime savo veiklos, kuri visuomet yra kreipiama link ganymo vėlių, prie intervencijos (įsikišimo) į grynai svietiškus ginčus ir varžytines dėl teritorijų tarpe tautų".

Vienok prieš "Dievo priešus" Europoje, jisai pasakė: "mes negalime užmerkti mūsų akių."

Tatai pasakė Romos papa spalių 18 d. Taigi jis nesirūpins, ar Lenkija bus atstatyta tokia "didelė", kaip buvo, ar bus maža, ar visai nebus,—jeigu niekas neprašys tuo rūpintis. Jisai tuo pasakymu pripažino Lietuvai Vilnių, Sovietų Sąjungos atkariautą nuo plėšikų-imperialistų lenkų. Sovietų Sąjunga Vilnių davė ir dovanojo Lietuvai. Nors popiežius komunistus skandina šaukšte vandens, bet šį sykį tų baisiausių Sovietų komunistų darbą pripažino Lietuvai.

Bet... **jeigu** kas jo prašys kitaip daryt,—prašys kištis į žemių ginčus, tai jau gal viskas ant kito šono apsivers Vatikane.

Kuomet lenkai imperialistai pasigrobė Vilnių iš Lietuvos, tai velionis popiežius greitai tą grobį pripažino. Lietuviai sakė, kad jis... klaidą padarė. Kaune popiežiaus atstovo butan net tulas skaičius plytų per langus įlėkė. Dabartinis popiežius tada buvo tik kardinolas ir ano popiežiaus sekretorius. Kaipo sekretorius, jis prisidėjo prie parėmimo grobikų-lenkų, prie pripažinimo jiems to grobio—Vilniaus ir kitų lietuviškų žemių. Dabar jis jau kitaip kalba; reiškia, pripažįsta klaidingumą popiežiaus.

Pas juos buvo paprotys: ką viens popiežius padarė, kad ir klaidingai, tai bažnyčia visada tatai gins, teisins. Tai ne tik grynai religiškuose dalykuose, bet ir svietiškuose. Klaidos jokios nematė. Dabar jau lyg kitaip. Tarptautiškumas paveikė religiškumo principą: pomirtinę tvirtumą.

Kai tarpe tautų bus suklerimas, tai gali išnykt sena tvarka, kur ponai valdo darbo žmones ir dėlto ponauja. Tokioj tvarkoj ir bažnyčia ponauja. Tokią tvarką popiežius gina, nes tiki, kad be jos negalės laikytis nė jis, nė kunigai, nė jų pomirtinė filozofija. Gina jisai tą tvarką, nebijodamas net įpulti į klaidą, o iš tos į kitą!

J. Baltrušaitis.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas:

Gerbiamoji "Laisvės" Redakcija:—

Malonėkite man paaiškinti, kiek Maskvoje išeina dienraščių? Nes šiuo laiku tenka daug kartų ginčytis visokiais klausimais apie Sovietų Sąjungą. Tik kelios dienos atgal man teko ginčytis su vienu "N. G." skaitytoju. Jis man sako: "Ką tu čia giri tą savo Staliną. Žiūrėk, Maskva, toks didelis miestas, o tik vienas dienraštis ten teišeina." Kadangi aš nežinau, kiek ten dienraščių išeina, tai buvau "stok".

S. A.

Atsakymas:

Tik stebėtis reikia, kokių menkučių argumentų tokie žmonėliai griebiasi paremti savo neapykantai prieš Sovietų Sąjungą. Jie sušilę jieško ir mažiausių kabliukų. Jie savo protą semia iš to šlykštaus ir melagingo trockistinio lapelio.

Faktas yra, kad Maskvoje išeina visa eilė dienraščių, pavyzdžiui, "Pravda", "Izviestija", "Krasnaja Zvezda", "Viečerniaja Maskva" ir tt. Tai vis dienraščiai, kurių kiekvieno skaitytojų tiražas siekia kelius šimtus tūkstančių.

ŠYPSENOS

Aviacijos Mėgėjai Kalba

—Kada lakūnas lekia žemyn galva?

—Tada, kai nori pasižiūrėti, ar aukštai saulė.

—O ko pirmiausiai lakūnas griebiasi lėktuvui sudužus?

—Skaudančios vietos.

—Koks tinkamiausias lakūnui amžius?

—Dvidešimtasis.

—Kam lakūnas negali savo specialybės sugebėjimais pasitarnauti?

—Uošvei, nes ji su savo žentu lakūnu tikriausiai niekad neskris...

—Kokios dienos lakūnui laimingiausios?

—Geram: giedrios ir ūkanotos; blogam—jokios.

Laukia Rogių Kelio

Kaune šį rudenį labai aktualus kūro klausimas. Visi urmu skubinasi apsirūpinti malkomis ne tik žiabaliui primusuose pakeisti, bet ir nuo žiemos šalčio apsiginti. Malkų paklausa Miškų Dep-to ir Darbo Rūmų sandėliuose be galo didelė. Tik visa bėda su vežimais, kuriuos kasryt išgraibsto, vežikams mokėdami net daugiau, negu pačios malkos kainuoja.

(Surankiota)

London. — Nuskendo prekinis Anglijos laivas "Dryburgh," 1,289 tonų įtalpos, užkliuvęs už kito, pirmiau nuskendusio laivo.

Garsinkite savo biznį dienraštyje "Laisvėje".

TWICE A WEEK
SPORTS-HUMOR-N E W S
OF CLUB ACTIVITIES
EDUCATION-STORIES

LAISVĖ YOUTH SECTION

ENGLISH PART
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

MAN ABOUT TOWN

By ALICE MAZEIKIS (guest columnist)

In all cities of the union, each city has its points of interest and beauty. So it is with Pittsburgh.

Many visitors to this really great city do not, however, seem to realize it.

Bridges, Bridges, Bridges, everywhere — Pittsburgh could be called the "City of Bridges," for it has every type of bridge known to exist. They are noted for their beauty and design as well as structures of skilled engineers and painstaking projects of art.

We of Pittsburgh are proud of our fine schools and many new ones which have been erected in the past six or ten months. The school curriculums have been so arranged and changed so as to prepare the younger generation for the occupation of their lives after they have completed a full course of high school training.

Higher elevations of education and culture bring four beautiful and interesting buildings, projects, and parks into focus,—The Cathedral of Learning, Schenley Park, Buhl Planetarium, and Station KDKA.

The Cathedral of Learning — a university of approximately 12,000 students and connected with the Mellon Institute — of Gothic design—home of the ever famous Pitt Panthers—and the tallest college in the world.

Schenley Park — largest park in Pittsburgh—within it are the Carnegie Library, Music Hall, Museum, and the Carnegie Institute of Technology, which ranks as one of the finest Technical Schools in the United States.

Pittsburgh is fortunate indeed in being one of the five cities in the United States to have its own **Planetarium and Institute of Popular Science.** This is an opportunity of which many Pittsburghers will avail themselves in order to broaden their knowledge of astronomy and science. This planetarium will reveal to Pittsburghers and all people of the world including our own United States, the phenomena of nature and science. This is a great step forward in the knowledge of science, education, and astronomy, which we Pittsburghers are proud to say we have in the fair midst of our city.

KDKA—The world's pioneer broadcasting station and the plant of the Westinghouse Electric and Manufacturing Company is located in Pittsburgh. Looking into the future, twenty years from the present day, Pittsburgh and station KDKA will be of world renown. A few days ago predictions as to the nature of the future world were locked in the new KDKA transmitter. Some of these theories were that 20 years from now every man would carry a radio in his pocket and talk through it with the ends of the earth; that autos will be used for doing chores and planes made from aluminum will be used for high super-speedy communications; and that the short wave radios may be used for the purpose of answering the door or receiving visitors and well it will be to greet your company through an unlocked door. In 1959 on the 39th anniversary of KDKA the transmitter case will be opened as a greeting from the past.

Other points of interest and beauty to be noticed by all are the Heinz Plant, Forbes Field, Block House, Liberty Tubes, North and South Parks, the Golden Triangle, view of Pittsburgh from Mt. Washington, Soldiers Memorial Hall—oh I could go on naming any number of places. Oh yes, we must not forget our famous steel mills and blast furnaces. Though you may not think so, they are beautiful to see when the smoke towers high in the sky and the flames of the furnaces light up the utter dark and obscurity of the night with bright red and orange.

Well, now I feel more relieved to know that I have done my part to impress somewhat on the minds of you all the beauty and interesting points Pittsburgh has. (And we sure mean it.)

This is the first in a series of articles written by LDSers in and around Pittsburgh. Alice Mazeikis, the pretty lass who writes in this issue, is secretary of a lively LDS group, the espLinderS. We hope in this small way to create a better understanding and knowledge of each other's cities and at the same time establish a closer friendship with our fellow LDSers in various other states, cities and towns.

—Joe Sacal.

Sheriff Assailed For Espionage Deputies

NEW YORK.—Plans of the sheriffs of Kings and Queens Counties to deputize thousands of men and women to inquire and report on "acts of sabotage and subversive activities" are denounced by the New York City committee of the Civil Liberties Union as "dangerous, unnecessary and of questionable motive."

In letters to the sheriffs of the two counties, the Committee maintained "The potential menace of placing great numbers of untrained persons in official positions to do work that requires both specialized training and knowledge of the law is too great to be measured."

"The work of counter-espionage is difficult and highly specialized. It is clear that if any useful information is to be reported by the deputies it will be acquired either by snooping or spying. The creation of a bureau of sheriff snoopers—an American 'S. S.!—assumes that the police department and federal agents are unable or unwilling to perform their duty. You have warned your deputies to abide by the Bill of Rights and to avoid illegal acts, but the nature of the assignment and the lack of training of those engaged in it must inevitably result in violations of civil liberties."

Pointing out that Attorney General Murphy had recently assured the National Conference on Civil Liberties that combatting of espionage will be carried on "not by overzealous inexperienced laymen, but by men who have been equipped for the work by careful training," and citing the recent attack on "vigilante methods" by J. Edgar Hoover, the Committee urged the sheriffs to disband their deputized groups.

"If, however, these groups are continued," the Union's letter concluded, "we are ready to defend anyone who suffers false arrest or imprisonment, illegal search and seizure or any other unlawful act committed by the deputy sheriffs."

THE RULING CLAHSS by A. REDFIELD

A.R.

"Have you a heavier coat? I'm afraid this won't be warm enough."

Where Basketball Pays for Football

By NICK DAVIS

Football is the big money maker that usually pays the freight on other college sports, but it's different at Long Island University where basketball foots the bill for football.

Because of insufficient funds, football had to be dropped back in 1931. Each year since then the 1,500 students have held meetings and signed petitions asking the trustees to revive the grid game. Lack of money made it impossible until this year and only then because of a surplus earned by Coach Claire Bee's great basketball teams.

At Peoria, Ill., L. I. U. lost to Bradley Tech, 33-0, but the score was misleading as the Blackbirds outgained their opponents and lost only because of eight fumbles. And for a first year outfit Bee thinks the boys are doing very well in beating Brooklyn College, City College of New York and Providence College without having their goal-line crossed.

When the call for football candidates came, five of Bee's basketball boys reported and all made the team. Bill King, Dave Millman, Bob Tracolar, Ken Ellers and Allie Goldberg are basketball men, King a regular.

"Our squad numbers only 22 men," Bee said, "fifteen of them are New York boys, we have four from Pennsylvania, two from New Jersey and one from Ohio."

Long Island University looks anything but what you'd imagine a college to be. It is a big square building resembling a warehouse or garage. It is in the heart of downtown Brooklyn behind the post-office, flanked on one side by an elevated line. Its "campus" is a square about 100 × 100 of hard-packed clay with a couple of basketball backboards at each end.

L. I. U. has a peculiar history. It is one of the leading science schools in the country. It was the idea of a group of wealthy Long Island men 13 years ago to combine all the small colleges in Brooklyn and on Long Island into one big university. They raised $1,000,000 and endowed "Long Island University." They bought a big plot of land near Garden City. Then came the crash, and no money has been forthcoming since. The university has paid its own way on tuitions.

"We have had pretty good support," Bee said. "We have paid for our equipment, and at least haven't lost any money. We have some pretty good sophomores on the team now, and they'll be a lot better next year. We have a good schedule for a first year team, but we'll try to improve that too, and we might surprise some folks next season."

Plan Test of UnAmerican Law

NEW YORK.—A legal battle against a newly enacted ordinance in Bartow, Florida, prohibiting literature of an "anti-American" nature and banning all Communist or Bund meetings was promised this week by the Civil Liberties Union.

In a telegram to the Bartow City Commission, Arthur Garfield Hays, Union general counsel, charged that "such an ordinance is in itself anti-American and represents the clearest violation of constitutional guarantiees of freedom of speech, press, and assembly as defined by the Supreme Court of the United States."

"The mere enactment of such legislation is dangerous and unless repealed we shall test its legality in the courts."

The ordinance, enacted at the request of the local American Legion Post, makes it unlawful for "Any person to print or distribute any communistic or nazi literature or any literature having for its purpose the creation of an anti-government tendency, or to incite or procure any gathering of two or more persons at any one place for the purpose of hearing any address or deliver before any gathering any remarks of an anti-government nature, having for its purpose the creation of a mental tendency against our present form of government . . ."

Worcester News

WORCESTER, Mass.—Hi Ho Silver!, it's the Renegade Reporter again. This time to bring you waves from the sea of matrimony. It seems that a lot of us are not waiting for spring or June, but are junmping in now. Sink or swim, we'll throw 'em a line. Well, anyway, Viola will say "I do" at 3 o'clock Thanksgiving Day, November 30. I hope we'll have a great deal to be thankful for a year from now.

A. D. says Charlie G. is as scarce as hen's teeth. How about letting us see our charter, Charlie? We'd like to see you at our meetings more often.

Our last meeting held at Al Dupsha's house brought some interesting points to view. Still Worcester apparently isn't in the race for new members. How about it? Let's get **"A Member in December."**

Probably the cold weather may get us a few old members to attend more regularly. We need you to cooperate with us in our autumn activities.

Montello has tickets for sale for a big dance. Who is planning to go? Tickets available at home here from Albert D., our secretary. Come one, come all—get in the line for a ticket to a da——good time.

I guess I could say that V. S. could get a new member for good old 235. Can you do it, Viola?

Sooooo Long,

Renegade Reporter.

Hey, I forgot—Monthly meeting and gala time at Julias Stankus', 69 Providence Street, November 14. Please come. We want to see every one of you there.

R. R.

Esplen LDSers Hold Initiations And Party

ESPLEN, Pa.—I'm back again with a few more lines of gossip to all of you LDSers from all of us "espLenDerS." As was stated in the Tiesa, we "espLenDerS had a Halloween and initiation party on the 31st of October, and it sure did prove who "could take it" and who the good sports were for had you been there the "wallops" with the ping-pong paddles or someone's hand were not to be laughed at. (However, nobody claimed of not being able to sit properly the following day.)

Have you ever tried to put the cover of a penny match box on the nose of another blindfolded? The procedure is one of great skill and no one did show much skill in it at the "espLenDerS" initiation and Halloween party. This proved to be the cause of much laughter from the initiations committee.

Another point in the proceedings was a "Scavanger Hunt." Half hour was the time limit and we "espLenDerS", except for 3, drew our own choices as to what we wanted from a paper bag. Jummy Lubon and Lillian Mazeikis came in first with an old cigar butt and George Murphy's picture. Other things that were hunted for were red clay, white shoes, a 1938 calendar, and page 156 of the telephone directory. Drinking pop from a nipple bottle, having your shoes removed and made to hunt for them later, being branded, or fed WORMS, and imitating a chicken laying an egg were included in the initiation.

Finally after hours of laughter and gayety came the chance to initiate the initiations committee. Due to the lack of time, they were just plain lucky for their part was reduced to one tiny performance apiece. Each one had to roll a peanut with his nose on the floor around the nine-foot table. JOE SACAL tied towels around his knees to keep his beautiful suit pants from being worn through, and ANN SCHWALL was seen with a very dirty nose, forehead, and knees appearing to have just come out of a coal bin. Well, we had an enjoyable time anyhow.

And say, our refreshments were quite all right. We wish to extend our thanks to Mrs. Paulauskas for the enormous box of delicious nuts she donated and also the grapes. That's all from this event, but it is now noted that rather than have a New Year's celebration, an affair will be held in the latter part of November.

We "espLenDerS have heard about some progress from the North Side but as yet have really known nothing. What say we all are let in on the details of the situation of the North Side?

Alice Mazeikis.

ATTENTIION!

The Brooklyn LDS BuiLDerS bowling meet of boys and girsl will be held Tuesday eve at 8:00 p. m. Meet at the clubrooms.

—T. Y.

Stop reading if you heard us tell this one before: It wasn't about a girl that the whole thing started. Rather, you can call it just one of those things that grow and grow until they develop into a pitched battle.

I was a High School student at the time and with a group of friends I frequented the local arena every Wednesday night to see the wrestling bouts. One of my friends was a Jimmy Londos fan, while I was willing to bet my last Lithuanian stamp on Karolis Pojello. I claimed that Pojello had thrown Londos once, a fact which my friend denied. So to settle the matter we arranged a bout between us.

It so happened that I had garlic just before our battle. Quite innocently, of course. Our referee looked at me a little dubiously for a moment but said nothing. But I'm afraid the garlic didn't help me much. We bounced about for a while and when I started to get up from a backward fall I received a whacking knee-kick in the nose. The stars shone for a moment and when the blood dried up I thought that maybe it was better to call the whole thing off.

And speaking about garlic reminds me of an interesting item I read in the local papers regarding limburger cheese. Limburger cheese, some of you may know, has a reputation for its powerful nasal quality. Laboratory experiments, conducted in Wisconsin, have completed preliminary attempts to remove the odor and yet leave the taste. The big cheese of the experiment, Ernest Secholzer, said that milk going into limburger is being pasteurized and that through scientific control of the bacteria that are necessary to the manufacture of this unique type of cheese, it is possible to achieve a uniformity of quality.

Since these bacterial organisms give off hydrogen sulphide, the source of the smell, the foul effects are controlled.

Naturally we give heartfelt thanks to Secholzer for his noble experiments. Any science which can control the smell of things is deserving of our approbation and love. We truly live in a progressive world.

But let us not make Science too confident. We must realize that the greatest geniuses cannot control foul odor in the world. There are some evil-smelling objects that are quite difficult to control.

We would nominate Ernest Secholzer as a candidate for the Nobel Prize in Chemistry, Physics and Peace if he would discover a way to remove the cause of the powerful stink coming from:

a) Dies' efforts to undermine American democracy.

b) Those groups that seek to create war hysteria in America.

c) The European nations that are trying to rope in America and have her do an encore to the 1917 Follies.

d) Profiteers, politicians, millionaires, war-mongers, two-cent fascists.

e) And everyone else who fouls the pure air of peace and democracy.

How about it, Mr. Secholzer?

Latin America

By William Z Foster

"In view of the political changes and realignments taking place within the country, bourgeois democrats are gravitating towards and being drawn into the imperialist camp, and not only the old division between the Republican and Democratic parties, but also that between the New Deal and anti-New Deal camps, is losing its former significance. Both are parties of the bourgeoisie and seek in various ways to realize and promote the predatory interests of American imperialism in the war and both are following policies which threaten to involve the USA in the present war."

THE FOREGOING developments thus analyzed in the Resolution of the National Committee, CPUSA, October 13, 1939, profoundly reflect themselves in the policies of the United States towards Latin America and it is necessary therefore that these policies be carefully re-evaluated.

The outbreak of the European war has greatly strengthened the position of Yankee imperialism and thereby increased its threat to the countries of Latin America. Its two great imperialist rivals, Great Britain and Germany, are now at a big disadvantage; the former through the necessity to occupy itself so largely with the prosecution of the war, and the latter because its commerce with Latin America is cut off by the British blockade. The general result is that American imperialists now find themselves freer of competition in the countries south of the Rio Grande than at any time since the early days of the World War.

Keenly conscious of the weakened position of their chief imperialist rivals, the financial interests of Wall Street are smacking their lips over the favorable prospects of grabbing the trade and natural resources of the Latin American countries, of generally infringing upon their economic life and political independence, and of establishing United States hegemony, particularly in Argentina, Uruguay and Brazil.

Characteristically, the **Magazine of Wall Street** enthusiastically priphesies that "United States exports to Latin America, amounting to $494,000,000 in 1938, may shortly approach the billion mark." And Orvis Brothers, members of the New York Exchange, after noting that Great Britain and Germany are "occupied elsewhere," state that "the United States is in an excellent position to push the trade drive which started even before the outbreak of hostilities." An expression of the freshly aggressive spirit of American imperialism was contained in the recent speech of Colonel Lindbergh, a spokesman for the Morgan interests, in which he imperialistically dubbed the two American continents "our domain" and boldly challenged the right of Canada to enter the war without the permission of the United States. The attempts of the AF of L officials to resurect the defunct Pan-American Federation of Labor and to revive the discredited Luis Morones are likewise cut from the same imperialist cloth.

THE RECENT conference of the American Republics in Panama reflected the increased drive of Yankee imperialism to dominate Latin America. It is significant that the Roosevelt Government, which is more and more yielding to those elements who want to pursue an active imperialist policy, sent as the head of its delegation, Sumner Welles, one of the most reactionary elements in the State Department.

In his speech Welles never even mentioned the Good Neighbor policy or its principles, formerly so often enunciated by President Roosevelt and Secretary Hull, but talked in terms that amounted to an expanded and strengthened Monroe Doctrine of the sharpest imperialist oppression.

Welles, echoing the spirit of Wall Street, promised the Latin American Republics adequate shipping facilities, expanded trade, a more extensive loan policy, and military protection by the United States, all with imperialistic strings attached to them.

In the Panama conference all the American countries, joined in voting for neutrality towards the present imperialist war. But the principal measure they adopted ostensibly to this effect — the 300 to 600 mile neutral zone to be drawn all around the two continents except Canada, a plan which was proposed by Mr. Welles — dovetails closely with American imperialist policy and will be exploited assiduously to set up Yankee hegemony over Latin America.

This "safety belt" has been properly characterized as an extension of the Monroe Doctrine. If enforced, and it can only be put into effect by the United States Navy and Air Force, this "belt" will constitute a sort of Yankee fence around the Hemisphere. It will tend to interfere with the sovereign rights of the Latin American countries and to press them under Yankee domination. In accordance with the United States Government's present policy of giving aid to Great Britain and France by means "short of war" the "safety belt" definitely favors these two countries and thereby greatly increases the danger of involving the Americans in the war.

Feeling itself freer, temporarily at least, from the sharp competition of British and German imperialism, Wall Street has suddenly revised its Latin American policy. Instead of finding it necessary to win trade in Latin America through sharp competition with its imperialist rivals—a condition which was the economic basis for its partial tolerance of the liberalism of the Good Neighbor policy—Yankee imperialism now plans to use Latin America as a large scale field for making investments and securing raw material, and it figures that, therefore, trade with these countries can be secured by direct imperialist pressure, without making concessions such as were made under the Good Neighbor policy.

STRONG and growing democratic forces will be on the alert to prevent encroachments by the "Colossus of the North," whether through internal or external pressure. Latin America today is quite a different terrain than it was in the days of the crassly imperialistic Harding, Coolidge and Hoover, who carried on a brutal and arbitrary interference in the lives of the Latin American peoples, by cultivating American-dominated reactionary dictatorships, by setting up oppressive economic and financial controls, by the ruthless use of military force against resistant governments, and the like.

That American imperialism will again seek to use such methods, that it will unite with every possible native reactionary and fascist capitalist and landowner in order to break through the opposition of the people, goes without saying. This makes imperative on the part of the Latin American peoples and progressive forces of the United States a determined fight for the application of the principles enunciated in the Good Neighbor policy; that is, for policies which will cultivate the democracy, economic freedom, political equality and national independence of all the American Republics, big and small.

Young America:-- Mobilize for Peace and Democracy!

No aid to aggression
No war loans or credits
No war profiteering
No war preparations
Boycott German Goods

Aid Polish, Spanish and all other refugees

Urge that President Roosevelt cooperate with the governments of other neutral powers to secure a just European peace.

"Our acts must be guided by one single, hard-headed thought—Keeping America out of this war."

President Roosevelt.

AID CHINA

Embargo Japan
Boycott Japan
and relief for the
Chinese people
Help the industrial cooperative movement in China.

SEFEGUARD DEMOCRACY

Defend civil liberties
Extend economic security
Jobs for all
Federal aid to Education
More health and recreation facilities
A housing boom
Oppose militarism of youth

"maintain the Western World a citadel wherein civilization may be kept alive."

President Roosevelt.

INTERNATIONAL FELLOWSHIP

Through the World Youth Congress, intensify collaboration with young people of all nations to attain a peaceful and just world society.

Extend the Good Neighbor Policy in Latin-America.

(Program of the American Youth Congress)

Karas ir Darbininkų Klasė Kapitalistiniuose Kraštuose

Jurgis Dimitrovas, Komunistų Internacionalo Sekretorius.

(Tąsa)

Daugelis tų neutrališkų valstybių, o virš visų Italija, laukia tos valandos, kuomet, karui beeinant, paaiškės pergalė vienos ar kitos pusės ir kada jos galės suleisti savo dantis į sumuštąją pusę ir atsiplėšti savo dalį grobio.

Tokiu būdu, kaip kariaujančių, taip neutrališkų kapitalistinių valstybių pozicija parodo kuoaiškiausiai, kad atsakomybė už karą gula ant kapitalistinių kraštų buržuazijos ir visų pirma ant kariaujančių kraštų valdančiųjų ratelių.

Šio Karo Išsivystymo Laipsniai

Šio antrojo imperialistinio karo išsivystymo laipsniai aiškiai matomi. Pirmam jo laipsnyje agresoriais pasirodė Italija, Vokietija ir Japonija. Jos pradėjo užpuolimą, tuo tarpu kitos kapitalistinės valstybės—Anglija, Francija ir Jungtinės Valstijos—traukėsi atgal su tikslu išvengti sprendžiamo susikirtimo su savo konkurentėmis ir nukreipti jų ekspansiją į kitą pusę, būtent, prieš socializmo žemę. Dabar gi Anglijos ir Francijos imperialistai perėjo į ofensyvą (užpuolimą), subloškė savo žmones į karą prieš Vokietiją, stengdamosi visais būdais laimėti savo pusėn visą eilę kitų valstybių.

Pirmiau šitos europinės valstybės buvo pasidalinusios į agresorius ir ne-agresorius. Tai yra, vienoj pusėje buvo tos valstybės, kurios tiesioginiai ruošė karą, o kitoj pusėje—tos, kurios tam tikru laiku neišėjo viešai kaipo agresorės (užpuolikės), nors už scenos jos drąsino agresijas preiš kitas šalis. Dabar šis pasidalinimas nebeatatinka realei situacijai. Tasai skirtumas išnyko. Dar daugiau, dabar Anglijos ir Francijos imperialistai yra karščiausi palaikytojai karo tęsimo ir tolimesnio kurstymo.

Kas gi privedė prie šio pasikeitimo pozicijų tarpe konkurentų, labai svarbaus pasikeitimo norint suprasti dabartinius įvykius?

Kaip jau visiems gerai žinoma, dabartinė Vokietija pakilo po šūkiais atkeršyti Versalio sutarčiai, būti pasaulinės reakcijos pirmutiniu įrankiu prieš "pasaulinį bolševizmą," prieš Sovietų Sąjungą. Nacional-socialistinis (naziškas) režimas gavo nuo Anglijos ir Francijos imperializmo visokios paramos kaip tik dėl to, kad jis galėtų atlikti savo "istorinę" anti-bolševistinę misiją. Jis labai plačiai naudojosi Anglijos ir Francijos koncesijomis ir pasiėmęs įstatymą į savo rankas, likvidavo (panaikino) Versalio sutartį, sukūrė armiją, užgrobė Austriją, Čechoslovakiją ir Klaipėdą, ir laimėjo tūlas pozicijas Ispanijoje.

Kaip ilgai Anglijos ir Francijos imperialistai tikėjosi Vokietijos plėtimąsi nukreipti į rytus, jie visaip kaip drąsino jos agresyviškas ambicijas. Jie tai darė kaštais kitų žmonių po vėliava "nesikišimo" politikos. Jie atmetė kolektyvį apsisaugojimą ir Tautų Lygą — jų pačių sutvertą — pavertė pajuokimo dalyku. Dideliu pasitenkinimu jie priėmė pagarsėjusį "anti-kominterno paktą," padarytą tarpe Vokietijos, Italijos ir Japonijos ir įsteigimą taip vadinamos "Berlyno-Romos-Tokio Ašies."

O aukščiausį savo laipsnį ši politika pasiekė garsiajam susitarime, padarytam Muniche, iš kur Anglijos ir Francijos valdžių galvos sugrįžo namo kaipo "išgelbėtojai taikos." Džiaugėsi jie, kad pagaliau jiems pavykę Vokietijos agresiją nukreipti prieš Sovietų Sąjungą.

Susidūrė su SSSR Pajėga

Bet į tą laiką Sovietų Sąjunga pasidarė galinga spėka. Sovietų žmonės, susibūrę aplinkui išbandytą ir pergalingą Lenino ir Stalino partiją, sekmingai pravesdami du didžiuliu Penkių Metų planu, sukūrė galingą socialistinę pramonę, perorganizavo žemės ūkį ant socialistinių pamatų ir sustiprino kolektyvizmą. Tais savo žygiais Sovietų Sąjunga užtikrino laimėjimą socializmo žemės apsigynimo pajėgų, pasirėmusių ant liaudies moralės ir politinės vienybės, ant puikiai apginkluotos Raudonosios Armijos ir ant giliausio sovietinio patriotizmo.

Sukurdama socialistinę visuomenę ir laikydamosi išmintingos stalinistinės taikos politikos, Sovietų Sąjunga neapsakomai padidino savo svarbą tarptautinėje arenoje ir laimėjo didžiausį pasitikėjimą ir meilę liaudies masėse visuose kraštuose, įskaitant ir Vokietiją.

Tuo būdu, kai, imperialistų nuomone, atėjo atatinkamas momentas Vokietijai išpildyti savo rolę prieš Sovietų Sąjungą, Vokietija pabijojo. Visų pirma, ji turėjo rokuotis su Sovietų Sąjungos ekonomine ir militarine jėga ir moraline vienybe ir solidarumu Sovietų liaudies, kuri pasirengus ginti savo socialistinį kraštą iki paskutinio savo kraujo lašo ir kuri turi spėkos savo priešą sukriušinti. Antra, Vokietijos valdonai turėjo paimti domėn tą faktą, jog jie negalėję būtų gauti Vokietijos žmonių dauguma pritarimo karui prieš didžiąją socializmo žemę.

Šitaip dalykams susidėjus, Vokietija susidūrė su dilema — arba ji turi būti Anglijos ir Francijos imperializmo įrankiu, pradėti karą prieš Sovietų Sąjungą ir rizikuoti savo sprandą tame kare, arba griežtai pakeisti savo užsienio politiką ir patraukti taikingų su Sovietų Sąjunga santykiu keliu.

Kaip faktai parodo, Vokietijos vadai pasirinko antrąją išeitį.

Tuo patim laiku Anglijos ir Francijos valdovai, iš savo pusės, praleisdami ištisus mėnesius deryboms su Sovietų Sąjunga neva sudarymui bendro fronto prieš agresiją, tikrenybėje darė viską neleidimui tokį frontą sudaryti. Iki paskutinės derybų valandos jie nė per nago juodymą nesiliovė dėti pastangas, kad Vokietiją ir Sovietų Sąjungą supjudyti. Šį faktą, beje, patvirtina ir pačios Anglijos valdžios išleista "Baltoji Knyga," kuri paduoda faktus apie derybas tarpe Anglijos ambasadoriaus pono Nevile Hendersono ir Hitlerio išvakarėse vokiečių-lenkų karo.

Bet Anglijos ir Francijos imperialistai praskaitliavo. Jie viską sudėjo ant anti-sovietinio karo, bet prakišo. Sovietų Sąjunga, vesdama socialistinę užsienio politiką, padarydama nepuolimo sutartį su Vokietija, išblaškė karo kurstytojų piktus planus, užtikrino taiką tarpe dviejų didžiausių Europos valstybių ir savo įtaką ant visos tarptautinių įvykių eigos.

Kai jau buvo vokiečių-sovietų sutartis padaryta ir Anglijos ir Francijos buržuazija nebeteko jokios vilties sulaukti Vokietijos karo prieš Sovietų Sąjungą, ji pasirinko ginkluotos kovos kelią prieš savo vyriausį imperialistinį konkurentą. Anglijos ir Francijos buržuazija tai darė neva apgynimui savo valdinio — reakcinės dvarponiškos Lenkijos — tos pačios Lenkijos valstybės, kurią Anglijos ir Francijos imperialistai sukūrė kaipo tvirtumą prieš sovietų žemę, kurios rankomis jie norėjo pasmaugti jaunutę Sovietinę Respubliką 1920 metais. Tą Lenkiją, kurios dvarponiai atėmė iš Lietuvos Vilnių ir nelabai seniai atsiplėšė kavalką Čechoslovakijos teritorijos.

Jie dėjo viltį ant Lenkijos, bet ir čia prakišo. Lenkų valstybė, kuri buvo žmonių kalėjimas su savo režimu reakcijos ir teroro, priespaudos ir apiplėšimo milionų ukrainiečių, baltarusių ir pačių Lenkijos darbo žmonių, — šita valstybė parodė visą savo vidujinį supuvimą prieš pirmutinį militarinį smūgį ir subyrėjo kokios poros savaičių bėgiu.

Išlaisvina Milionus ir Atiduoda Vilnių Lietuvai

Šitokiose sąlygose Sovietų Sąjunga, vesdama savo pačios nepriklausomą politiką, politiką diktuojamą socializmo interesų, kuri supuola su visų kraštų darbo žmonių interesais, ėmėsi ryžtingų priemonių užtikrinimui taikos rytinėje Europoje. Su Raudonosios Armijos įžengimu į Vakarinę Ukrainą ir Vakarinę Baltrusiją, Sovietų žmonės ištiesė pagelbos ranką savo broliams, dejuojantiems po lenkiškų ponų jungu, išgelbėjo tryliką milionų darbo žmonių nuo kruvinos skerdynės, išlaisvino juos iš kapitalistinės vergijos, atidarė jiems kelią į linksmą gyvenimą ir suteikė jiems tautinio ir kultūrinio plėtojimosi laisvę.

Padarydama vokiečių-sovietų nepuolimo sutartį, Sovietų Sąjunga ne tik prašalino greito karo pavojų dėl savo žmonių, bet taipgi pastatė užtvarą prieš imperialistinio karo plėtimąsi.

Padarydama savitarpinio apsigynimo sutartį su Pabaltijos kraštais, kuriems nuolat grumodavo imperialistinės valstybės, Sovietų Sąjunga užtikrino jiems tautinę nepriklausomybę, užtikrino jų apsigynimą nuo imperialistinės agresijos ir sustiprino savo apsigynimo jėgas.

Pervedimas Lietuvai Vilniaus miesto ir Vilniaus krašto dar kartą aiškiausiai parodė socializmo žemės davimą nepaprastos atydos mažųjų tautų tautiniams interesams. Niekados pirmiau nėra buvę ir šiandien nėra kitos valstybės apart Sov. Sąjungos, kuri būtų iš savo liuoso noro atidavus ištisą sritį savo mažai kaimyninei tautai atsižvelgdama grynai į tų žmonių tautinius interesus.

Kai šiandien Europoje siaučia imperialistinis karas, kai buržuazija visur akstina šovinizmą, kursto vieną tautą prieš kitą, tai Sovietų Sąjunga, pasiremdama stalinistine taikos ir tautų draugiškumo politika, įsteigia geriausius kaimyniniu santykius su ją apsupančiomis valstybėmis. Savo visa politika Sovietų Sąjunga neapsakomai patarnauja pasaulinei taikai, kurios trokšta žmonės visų kraštų.

(Bus daugiau)

Lietuvos Gen. Konsulo Atskaita

VILNIAUS REIKALAMS:

Bendras New Yorko Lietuvių Komitetas, surinkta mitinge, įvykusiame 1939 m. kovo m. 26 d. (per K. Vilniškį) $130.71.

Lithuanian-American Import & Export Corporation, New York (per K. Vilniškį) $25.

Alfonsas Stankevičius, Bronx, New York, $10.

Amerikos Lietuvių Tautininkų Kliubas, Brooklyn, N. Y., spalių 9 d. minėjime surinkta (per p. Andriuškevičių) $15.

Federation of Lithuanian Jews of America, New York, $200.

KLAIPĖDOS TREMTINIAM:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 142 kuopa, Pittsburgh, Pa. (per Elizabeth Kwedar), $2.

SLA 17 kuopa, Montello, Mass. (per Justiną Mickevičių) $5.

Bridgeporto 6-šių pašalpinių draugijų bendro išvažiavimo, įvykusio rugpjūčio mėn. 20 d., pelnas (per S. S. Tamošiūną) $61.

APSIGYNIMO REIKALAMS:

Stasys Čiapas, Waterbury, Conn. (per J. Tareilą), $25.

M. ir J. Krunklių pagerbtuvėse, Brooklyn, N. Y., surinkta (per Joną Valaitį) $15.30. (Aukojo po $1 šie asmenys: J. Valaitis, J. Krunklys, M. Krunklienė, Elzb. Milėnienė, J. Garšva, p. Monkus, E. Monkuvienė, p. Dailydėnas, M. Kazlauskas, W. Baltrymas, p. Smetona, ponai Kellert, T. Augustas, p. Bieliauskienė, p. Balkūnienė. Smulkiais—30c.)

S. L. Zepėnas, Lawrence, Mass., $15.

J. M. Tumavičienė, Jamaica Plain, Mass., $10.

ĮVAIRIEMS REIKALAMS:

S. L. Zepėnas, Lawrence, Mass.—Prisikėlimo Bažnyčiai, Kaune, $10; Šventosios Uosto statybai $10; viso $20.

J. M. Tumavičienė, Jamaica Plain, Mass.—Pittsburgho Universiteto Lietuviškam Kambariui — $3; Clevelando Lietuviškam Darželiui — $2; viso $5.

VISO $539.01.

Atitaisymas: Aukų pakvitavime Nr. 17 paskelbta, kad Rochester, N. Y., lietuviškos organizacijos aukojo Klaipėdos tremtiniams $106.32. Aukotojams prašant, šiuo skelbiama, kad ši auka yra skiriama Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

1939-X-28 d.

"Laisvės" Vajaus Kontestas Gavimui Naujų Skaitytojų

Šiandien kontestantų surašas stovi šiaip:

A. Stripeika, Elizabeth	1098
Penkauskas-Tamošauskas-Simutis Lawrence-Nashua	1033
J. Bakšys, Worcester	838
ALDLD 10 kp., Philadelphia	746
Waterbury Vajininkai	607
K. Žukauskienė, Newark	594
D. M. Šolomskas, Brooklyn	439
G. Shimaitis, Montello	356
V. Vindžiulis, Hudson	304
Senkevičienė-Šlapikas, Easton	252
L. Prūseika, Chicago	233
J. Rudman, New Haven	204
S. Puidokas, Rumford	192
A. Žemaitis, Baltimore	187
S. Paulenka, Lowell	182
H. Žukienė, Binghamton	182
R. Aučius, J. Bimba, Paterson	181
S. Kuzmickas, Shenandoah	175
A. Klimas, Hartfordo	150
V. Padgalskas, Mexico	122
J. Navickas, Haverhill	118
S. Kirslis-J. Kalvelis, Bridgewater	116
J. J. Mockaitis, Bridgeport	110
J. Chuplis, Springdale, Pa.	110
A. Mickevičius, Bristol	94
J. Grybas, Norwood	84
M. Klimas, Richmond Hill	80
R. Mizara, Brooklyn	80
J. Žilinskas, Lewiston	78
A. Taraška, Hartford	75
J. Gugas, Detroit	72
J. Borris, Dedham	72
M. Youces, Cleveland	72
L. Petrokas, Leechburg	72
V. Andrulis, Chicago	72
P. Žirgulis, Rochester	68
S. Mason, New Haven	66
J. Urbonas, Pittsburgh	62
F. J. Repšys, Milford	60
J. Navalinskienė, Binghamton	50
P. Kabosis, Maidsville	50
J. Miljauskas, McKees Rocks	50
W. Goodis, Utica	50
F. J. Madison, Youngstown	44
Senas Vincas, Gibbstown	44
J. A. Jerome, Barre Plain	44
Ig. Kubiliunas, So. Boston	44
V. Sutkienė, San Francisco	44
A. Lideikienė, Great Neck	44
J. Gasiūnas, Brooklyn	42
D. P. Lekavičius, Pittsburgh	40
R. Jarvis, Plymouth	30
G. Kuraitis, Brooklyn	30
J. Mažeika, Cleveland	27
P. Sprindis, Kenosha	22
J. Visockis, Wilkes-Barre	22
A. Valinčius, Pittston	22
M. Klimas, Richmond Hill	22
S. Zostautas, Kapuskasing, Canada	20
J. Adams, Grand Rapids	19
J. Ramanauskas, Minersville	12
K. Kuzmickas, Harrison	12

Jau 50 Amerikos Laivų Dirba Talkininkam

Washington. — Jungtinių Valstijų Marininkystės Komisija leido jau penkiasdešimčiai šios šalies laivų įsiregistruot Panamoj ir kituose "bepusiškuose" kraštuose, kad tie laivai, apeinant Amerikos bepusiškumo įstatymą, galėtų gabent ginklus ir amuniciją Anglijai ir Francijai.

Draugijų Komisijos žinokite, jog "Laisvės" spaustuvė geriausia padaro visokius spaudos darbus. Taipgi daro vertimus iš anglų kalbos į lietuvių ir iš lietuvių į anglų.

Manhattan Liquor Store

264 Grand St. Brooklyn, N. Y.

(Kampas Roebling St.)

Tel. EVergreen 7-1645 License No. L. 886

Tikrai Žinokit, Kad Perkant Sau Vynus ir Likerius Reikia Pirkti Patinkamoj Krautuvėj.

Manhattan Liquor Store

Didžiausia ir žemiausiom kainom krautuvė Williamsburgh'e

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIŲ ROŠIŲ GĖRIMŲ

SVARBIOS KNYGOS

Dar turime keletą knygų

● **NANSENAS**
PARAŠĖ JUOZAS JURGINIS
KAINA $1.00

● **KRIKŠČIONYBĖS TRAGIZMAS**
Parašė **Kun. Povilas Jakas.** Jis nurodo, kaip krikščionybė daro skerspaines progresui ir pažangai. 93 puslapių.
KAINA 50 CENTŲ

● **Lietuvių Kalbos Gramatika**
Parašė Kun. Dr. Jonas Starkus
Mariampolės Kolegijos Profesorius
KAINA $1.00

● **DINGUS ROŽYTĖ**
Parašė Pranulis
Gražių eilių kūrinys. Tik dabar išleido dienraštis "Laisvė."
PUSLAPIŲ 32, KAINA 15c.

"LAISVĖ"
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

SIŲSKITE Į LIETUVĄ

Pasaulinės Parodos ir New Yorko Miesto

PAVEIKSLŲ ALBUMĄ

Kurie siuntė tą Albumą į Lietuvą, gauna širdingų padėkų už taip gražią dovaną.

KNYGA IŠ 56 PUSLAPIŲ

Dydžio 9 colių pločio, 12 c. ilgio

Spalvuotos Spaudos Viršeliais

KAINA 30 CENTŲ

Siųskite tuojau, tai bus jūsų giminėm Kalėdų dovana
Pasiuntimas tos knygos į Lietuvą kainuoja 9 centai

LAISVĖS ADMINISTRACIJA
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS

DAUNORO Cold & Grippe Powders numarina karštligę ir galvos skaudėjimą iš priežasties slogos—šalčio

Gaukite šiandien, tiktai 75 centai.

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS

Eltos Zinios iš Lietuvos

Kaunas. — Jau padaryta užygių, kad Vilniaus miesto kooperatyvai ir krautuves, kai tik bus perimtas krastas ir miestas, butų aprupinti visais maisto produktais ir butinomis reikmenimis, kad tuojau galetų tiekti gyventojams. Tam parengiami miltų, sviesto, mesos ir kt. produktų transportai. Liet. Raudonasis Kryžius jau organizuoja visą aparatą, kuris vyks į Vilnių teikti gyvent. sanitarinę pagalbą. Kadangi normalių aplinkybių Vilnių yra tiek, kiek yra pasaulyje lietuvių ir tukstanciai norėtų tuojau ten nuvykti, tai privačių asmenų leidimas numatomas tik pagal nustatytą tvarką, organizuotai. —Centro valdzios įstaigas numatoma kelti į sostinę palaipsniui, o geroka jų dalis pasiliks ir ateityje Kaune, kur joms yra pritaikytos patalpos ir įprastos sąlygos. —Seimo posedyje pirmininkas inž. Sakenis pranešė, kad seimas tikisi greit matyti savo tarpe ir Vilniaus krasto atstovus ir posėdziauti tikrojoj savo sostinėj, Vilniuj. —Valstybės radiofono atstovai greičiausiu laiku vyksta į Vilnių, pataisyti Vilniaus radio stotį, kad jau kariuomenes įzengimo dieną visa Lietuva ir uzjuriuose gyvenantieji lietuviai galetų išgirsti lietuviškąjį žodį ir dainą iš savo tautos sostinės.

Kaunas. — Nors dar oficialiai nežinoma, kaip bus su Lietuvos vokiečiais, bet, pradėjus vokiečius iškelti iš Estijos ir Latvijos į Vokietiją, nemažai susirūpino ir Lietuvos vokiečiai ir šiomis dienomis labai gyvai aptaria savo ateitį, o kaikurie jau išsiparduoda. Daugelis Lietuvos vokiečių jau iš anksto ginasi vokiškumo.

Lazdijai. — Iš Seinų ir Suvalkų gaunamomis žiniomis, vokiečiai kai tik iš rusų perėmė šį kampą, tuojau paėmę vietos valdžią į savo rankas, suėmę vietos komunistus ir atgabenę lauko virtuves pradėję išbadėjusiems gyventojams dalinti duonos ir šiltos sriubos. Šiaip naujieji šeimininkai laikąsis gana korektiškai.

Švenčionys, Vilniaus kr. — Čia gyventojai lenkų paskutinėmis dienomis nemaža nukentėję nuo anarchijos ir banditų, kurie buvę pradėję plėšti žmones, ypač lietuvius ūkininkus. Maskvos laikraščiai skelbia, kad tokie banditai esą išgaudyti ir atiduoti teismams.

Birštonas. — Šią vasarą svečių Birštone buvo rekordinis skaičius. Autobusų stotyje užregistruota apie 30,000 per visą sezoną atvykusiųjų. Vien ligonių gydytis būta per 3,000. Kurorto gydyklose per šį sezoną išduota vonių arti 35,000.

Kaunas. —Nors žiemet dėl oro sąlygų daugelyje Lietuvos vietų vėlokai bepasėti rugiai, tačiau jau ir šiaurės Lietuvoje jie yra gražiai sudygę. Dėl nepaprastai sausos vasaros ir rudens, keliai šiemet nė kiek nepablogėjo, ir spalių mėnesį keliais tebevažinėjama dviračiais ir automobiliais.

Kaunas. — Lietuvos mokytojai per valstybinį radiofoną pasiuntė Vilniaus krašto mokytojams tokį sveikinimą: "Brolius tautiečius, Vilniaus krašto mokytojus, kantriai iškentusius priespaudos kančias, mes, laisvosios Lietuvos mokytojai, šiandien sveikiname. Dabar mes visi laisvi. Naujai atgimę, su nauja energija, petys petin, ranka rankon visi bendrai dirbsime, auklėdami naujas kartas mūsų mielos tevynes gerovei. Ligi pasimatymo sostinėje Vilniuje."

Kaunas. — Spalių 12 d. Kaune sudarytas įvairių organizacijų atstovų komitetas Vilniaus krastui remti. —Į Kauną jau atvyko Vokietijos emisaras vokiecių iškraustymo į Vokietiją reikalams tvarkyti von Tvardovskis. —Lenkijos pasiuntinys Lietuvai mįnisteris Cnarwatas su visa šeima ir atstovybės nariais apleidžia Lietuvą ir išvyksta į Francuziją ir Angliją. —Žiniomis iš Klaipėdos, ten dėl medžiagų stokos uždraustos mados. Šimtai "Hitlerjugend" jaunuolių išsiųsta į mozūrus bulvių kasti.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

M-kai, Cleveland, Ohio. — Lapkricio 10 dienos "Laisvėje" buvo kito korespondento trumpai paduota apie Sovietų Sąjungos sukakties paminejimo mitingą, įvykusį lapkričio 9 d. Nors jus kiek placiau aprašote, tačiau butų lyg ir pakartojimas to paties dalyko. Tiek tik pridedančio iš jusų korespondencijos galime čia paduoti, jog lietuviai pažangiečiai tame susirinkime pridavė $25 aukų ir revoliucinį pasveikinimą Sovietų Sąjungai.

Hartford, Conn.

Graži Parė Susipažinimui su Dr. A. Šupu

Lapkričio 5 d. Liet. Parapijos Svetainėje atsibuvo bankietas pagerbimui jauno daktaro A. Šupo. Jis tik ką baigęs mokslą ir atvažiavo su savo tėvais apsigyventi Hartforde. O kaip tik sykis pas mus yra reikalingas lietuvis gydytojas.

Bankietas buvo puikus. Jame dalyvavo svečių apie 400. Tarp jų matėsi nemažai ir jaunimo. Susėdus apie stalus visiems įteikė po raudoną rožę. O jau valgių ir gėrimų buvo ne šykščiai ir viskas skaniai pagaminta.

Tik ką pradėjus vaišintis, pirmininkė Stankevičienė atidarė programą. Tuojaus užgriežė F. Pikeno Orkestra. Tarpais prakalbų dainavo solistai. Atskirai aš jų nereklamuosiu. Visi savo užduotis atliko gerai.

Pirmiausia kalbėjo pralotas Ambutas. Jo kalba buvo taikinanti prie bankieto, apie sveikatą ir reikalingumą gydytojų. Užbaigus jam kalbėti, gavo nemažai aplodismentų.

Kunigas Kripas taipgi neblogai kalbėjo, dar pamargindamas savo kalbą juokais. Klausytojams jo kalba patiko.

Kaip matėsi iš klausytojų atsinešimo, tai daktaro Mikulainio kalba jiems geriausia patiko. Mat, jis davė aplamus patarimus sveikatos klausimuose. Prie pabaigos neužmiršo duoti keleto patarimų ir jaunam daktarui A. Šupui.

Ponio Čikanausko kalba buvo nuobodžiausia, už tai, kad ji mažai ką rišosi su bankietu. Tą liudijo klausytojų atsinešimas... Kalbėjo dar ir daugiau, bet jų atskirai neminavosiu, kadangi kone visi vienodai kalbėjo, linkėdami jaunam daktarui kogeriausių pasisekimų.

Ant pabaigos kalbėjo daktaro tėvai ir jis pats, dėkuodami už jų tokį puikų pasitikimą. Daktaras dar pridūrė, kad jis stengsis visiems kogeriausia patarnauti sveikatos klausimuose.

Pirmininkė įteikė nuo visų daktarui dovanas, tris daktariškas knygas ir keletą desėtkų pinigais. Jam už tą paačiavus, prasidėjo šokiai. Vieni linksminos bešokdami, kiti grupelėmis draugiškai šnekučiavos.

Kiek man teko nugirsti, tai kone visi kalbėjosi apie paskutinius Lietuvoje įvykius. Ir tuo patim laiku parės rengėjai visus čestavojo alum veltui.

Nugi, nė nepamatėm, kaip tas linksmas laikas praslinko. Iš visų atžvilgių bankietas bus nepamirštamas.

Ir dar turiu priminti, kad raudonosios rožės buvo aukotos ponų Gedraičių. Jie nepraleidžia nei vieno svarbesnio parengimo nepaaukavę gėlių. Aš tikiuos, kad gydytojas Šupas už tai nepaliks kaip nors neparėmęs mūsų vietinio lietuvių judėjimo.

Sykiu Dalyvavęs.

Wilkes Barre, Pa.

Dienraščio "Laisvės" 20 metų sukaktuvių paminėjimas, kurį rengia LLD 43 kuopa, įvyks lapkričio-Nov. 19-tą dieną, Lietuvių Progresyvių Kliubo svetainėje, 325 E. Market St. Pradžia šeštą valandą vakare.

Išame 20-ties metų dienraščio gyvavimo minėjime kviečiame lietuvių visuomenę kuoskaitlingiausia dalyvaut. Čia mes suvažiavę gana smagiai laiką praleisim tarpe daug savo pažįstamų draugių ir draugų. Bus muzika šokiams, valgių ir gėrimų. Taipogi bus pasakyta ir prakalbėlė apie dienraščio "Laisvės" nuveiktus darbus per tą 20 metų, kaipo dienraščio.

Šiose 20-ties metų sukaktuvėse turėtų imt dalyvumą visi dienraščio "Laisvės" skaitytojai ir rėmėjai. Padarykim šias sukaktuves skaitlingomis! Užtikrinam visiems gerą patarnavimą šiame bankiete.

Todėl, vietos ir plačios apylinkės lietuvius ir lietuvaites kviečiame skaitlingai dalyvauti šiame bankiete. Bus galima sueit daug draugų, draugių ir iš kitų miestų, nes tą pačią dieną įvyks LLD 12-to Apskr. metinė konferencija. Pasinaudokit proga pamatyti savo pažįstamus, kuriuos jau seniai esat matę.

Kuopos. Koresp.

Wyoming, Pa.

Spalio 24 d. palaidojom Kazimierą Rutkauską West Wyominge ant liet. kapų. Kadangi velionis buvo laisvas, tai ir likosi palaidotas be jokių bažnytinių ceremonijų.

Velionis buvo "Laisvės" skaitytojas ir stengdavos į laiką atsiteist už laikraštį. Taipgi buvo narys LDS 83-čios(?) kuopos Exetter Boro, Pa.

Kad K. Rutkauskas buvo laisvas pilnoj to žodžio prasmėje, tai rodo šis įvykis. Prieš pat mirtį, jo moterį apipuolė davatkėlės piršdamos kunigą. Bet kada ligonio užklausė, "o gal norėtum kunigėlio?", tai jis atsakė, "pasilaikyk tą kunigėlį sau."

Velionis K. R. paėjo iš Lietuvos Kalvarijos Apskr., Udrijos parapijos, Bernotiškio kaimo. Atvažiavo į šią šalį jaunas būdamas. Šioje šalyj išgyveno 45 metus, mirė sulaukęs 60 metų. Paliko moterį ir 5 sūnus ir dvi dukteris. Visi jau suaugę, vienas iš sūnų veikia darbininkiškose organizacijose ir partijoj. Velionis visą laiką dirbo po žemėm anglių kasyklose, paskutiniais keliais metais jau be darbo gyveno iš pirmiau sutaupytų centų. Viena, tai sunku buvo darbą gaut senesniam žmogui, o antra, ta mainų dulkės jį kankino, kai ir daugelį kitų—tas ir nuvarė į kapus be laiko.

Velionis šiaip gana gera atrodė, buvo gana draugiška simpatingas. Velioniui tek pabūt ir Luzernės County kalėjime praeitą metą, už tai kad turėjo keletą dol. pasidėjęs banke dėlei nelaimingo dienos ir kaipo bedarbis gavišek tiek pašalpos. Bet vėliaus likosi paliuosuotas uždėjęs paranką ir sutikus atmokėt gautą pašalpą.

Tad lai būna tau lengva šios šalies žemelėje.

Šeimyna ir Tavo draugai.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

E. N. Y. ir RICHMOND HILL

Trečiadienį, 15 d. lapkričio, 8 val. vakare, Buzelio svetainėj, kampas Crescent St. ir Atlantic Ave., įvyks ALDLD 185 kp. susirinkimas. Šis susirinkimas svarbus, nes 2 d. gruodžio įvyksta mūsų vakarienė. Kurie tik galite dalyvaukite. — V. Paukštys. (268-269)

WILKES-BARRE, PA.

LDS 43 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 15 d., pas dd. Norbutus, 210 Hazle Ave., 7 val. vak. Kviečiame narius skaitlingai dalyvaut ir naujų narių atsivesti šiame susirinkime. Bus renkami delegatai į LLD metinę konferenciją

Koresp.
(267-268)

Gaukite "Laisvei" Naujų Skaitytojų.

Dr. B. Bagdasaroff
200—2nd Ave., tarpe 12 ir 13 Sts.
Valandos: 11-1; 5-8; Nedėlioj: 11-1
New York City
Staigios ir chroniškos kraujo ir odos ligos gydomos.
Daroma Kraujo ir Šlapimo Tyrimą
Tel. Algonquin 4-8294

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Patryę Barberiai

Dr. J. J. Kaškiaučius
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVENUE,
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

BAR ir GRILL
Lietuvių Restaurantas
Wines Liquors
Gaminam valgius ir turime Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, vynų ir gero alaus.
Savininkas
Joseph Zeidat
411 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veseljoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 BEDFORD AVENUE
Brooklyn, N. Y.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių

Iš senų padarau lus ir krajavus naujus paveikssudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line.
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Estate of
BARRY P. SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
VESTIE E. DAVIS
Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingos laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4490

Amerikos Pirmas Puikiausias Riešinis Laikrodėlis
Jie bus laiku mokyklon... ir laiku pietų... jei jūs suteiksite jiems pirmąji riešinį laikrodėlį vieną iš jaudinančių naujų GRUENS. Visi naujausių stilių... pasitikiami ir akuratni. Nuo $24.75 ir aukštyn.
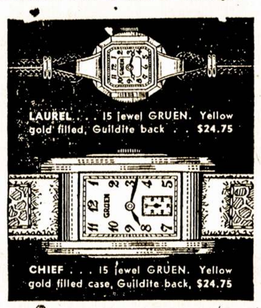

Robert Lipton
Įsteigta nuo 1892 metų
701 Grand St., Brooklyn, N. Y.
tarpe Graham ir Manhattan Aves.
Tel.: Stagg 2-2173
EKSPERTAI TAISYME
Kita krautuvė randasi
PLAINFIELD, N. J. po antrašu: 206 WEST FRONT STREET
Su šluom skelbimu gausite nuolaidą.

Odos, Kraujo ir Nervų Ligos Gydomos

Abelnas Silpnumas, Chroniški Skauduliai, Skilvio ir žarnų ligos, Hemorrhoidai (sėdynės kraujavimai) ir kiti Mėšlažarnės nesveikumai, Inkstų ir Pūslės vargai ir kitos staigios ir chroniškos ligos. **Gydoma Vyrai ir Moterys.** Jeigu turite nesveikumą, kurio nesuprantate, kreipkitės su pasitikėjimu į Dr. Zins. Leiskite man išaiškint jūsų sveikatos stovį be jokios prievolės jūsų pusės. **Ištyrimas dovanai.**
Daroma Kraujo ir Šlapimo Tyrimai, X-Spinduliai
Išaiškint jūsų sveikatos stovį be jokios prievolės iš
DR. L. ZINS Įstaiga 30 metų
110 EAST 16 ST., NEW YORK, N. Y.
Tarp Union Sq. ir Irving Pl.
VALANDOS 10 A.M.-8 P.M.—Sekmadieniais 10-2.

DARIUS-GIRĖNAS
Dienraštis "Laisvė" daro sieninius kalendorius. Tik dabar gavome naują paveikslą su Dariaus ir Girėno atvaizdais; taipgi atpieštas orlaivis ir Bavarijos miškai, kur jie nukrito, kur tragiškai žuvo tie du didvyriai.
Dydžio 15×20, kaina 25 centai
Biznieriai, kurie norite to naujo lietuviško paveikslo sieninių kalendorių, tuojau kreipkitės į dienraštį "Laisvę" adresuodami:
LAISVĖS ADMINISTRACIJA
427 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.
arba telefonuokite STagg 2-3878
Padarome su lietuviškais ir su amerikoniškais kalendoriais, tokiais, kokių jūs reikalausite. Siųsdami užsakymus malonėkite pažymėti, kokių kalendorių norite—lietuviškų, ar amerikoniškų.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS
KABARETAS

STANLEY MISUNAS
Savininkas
Muzika ir Floor Show kiekvieną penktadienį ir šeštadienį
Degtinės, Konjakai, Vynai, Alus ir Valgiai
PARAMOUNT CABARET
473 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Prie R. K. O. Republic Teatro

NAUJAUSIOS RUDENS MADOS
VYRŲ IR JAUNŲ VYRŲ
SIŪTAI ir OVERKOTAI
Jei jūs esate patiklus dėl madų ir dėl kokybės drabužio, tai jūs turėtumėte atsilankyti į mūsų krautuvę.
Mes turime sizų pritaikymui visoklo nuaugimo žmonėm.
Virš 30 metų patyrimas rinkimuose vilnonių drabužių ir pritaikymu modelių.
Mūsų kainos yra labai prieinamos todėl, kad mes cash perkame drabužį dideliais kiekiais.
Siūtai ir Overkotai Vyram ir Jauniem Vyram
Vertės $22.50 už $16.50
Vertės $25.00 už $19.50
Vertės $30.00 už $22.50
Jūsų atsilankymas į mūsų krautuvę įtikins jus, jog mūsų drabužiai yra puikiausios rūšies.
NARINS SONS
670 Grand St., corner Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 Grand Street Brooklyn, N. Y
Telefonas EVergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto Iki Vėlai Vakaro
Vasaros laikų visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

"Laisvės" Koncertas Gražus ir Turtingas Publika; Sukelta virš $111 Vilniečiams

"Ot, tai gražus buvo koncertas!" ir panašias pastabas girdėjai iš kiekvieno, su kuriuo teko susieit po "Laisvės" koncerto Labor Lyceum salėj, pereito sekmadienio vakarą. Vienas labiau grožėjosi vienu artistu ar artistų grupe, kitas kitu, dar kitas keliais, o tūlas ir visais, bet neteko susidurt nei vieno, kad būtų nusiskundęs programa. Visų nuotaika buvo graži, džiaugsminga.

Skaitlinga publika pradėjo rinktis gana anksti. Iš toliau atvykusieji susieina brooklyniečius, sveikinasi, linksmai kalbasi. Jau būtų laikas pradėt ir programą, bet vis dar tebestovi eilė prie bilietų langelio. Tačiau negi visų sulauksi — vakaro vedėjas A. Bimba kviečia visus susėst. Prasitęsia dar keleta minutų, kol stovėjusieji spėja susirast vietas. Trumpai pasveikinęs atsilankiusius ir perstatęs vakaro tikslą, pirmininkas užleidžia estradą menininkams.

Pirmu programoje pasirodė Aido Choras su savo jauna vedėja Aldona Žilinskaite prie piano. Pradėjo su daina "Tai gražūs, va, rugiai." Įspūdingai, sutartinai išpildyta daina nejučiomis mintį nuveda prie tų gražių rugelių, kuriuos buožėm, ponam ir valdininkam susižėrus į savo aruodus skurdžiui su vaikais tik "putra" beliko. Aidas dar sudainavo kitą liaudies dainą ir, publikos prašomas, dadėjo dar vieną.

Tuo tarpu mano kaimynai darė pastabėles:

"Tai gražus dabar Aidas, nors parodon statyk. Visi jauni."

"Ir šauniai dainuoja."

"Bepigu jiems gražiai dainuot, jie muzikališki. Tai ne mes, ką muzikos nepažinojom, taip sakant, turėdavom dainuot nuo ausies."

"O vienok kito tokio choro Brooklyne nerasi." Ir taip abu sutiko, kad kito tokio masinio ir taip aukštai pakilusio jaunimo choro Brooklyno lietuviuose nesiranda.

Biruta Ramoškaitė žaviai ir stipriai sudainavo "Ne margi sakalėliai" ir "Neverk, matušė." Audringais aplodismentais, žinoma, publika išgavo iš jos daugiau dainų. Biruta scenoje vis taip pat kukli, sykiu ir drąsi, namiškė. Dainoje ji daug paaugus, toli palikus mergiščią Birutėlę, metai atgal pradėjusią pasirodyt mūs programose.

Alex Vasiliauskas skambiai ir jautriai sudainavo "Mamyte," paskiau "Klajonės." Publika gausingomis ovacijomis išgavo iš jo bent kita tiek, negu buvo žadėjęs. Gražus, gerai pralavintas balsas visiems miela klausyt, tačiau gautųsi dar geresnis įspūdis, jei dainininkas savo knygelę užmirštų, kaip mano kaimynas pastebėjo "į tą kantišką nežiūrėtų." Mat, publika mylėtų, kad dainininko ne tik balsas, bet ir ugninės akys priklausytų jai.

Sekė pertrauka, kurioj R. Mizara trumpoj kalboj nurodė dienraščio "Laisvės" svarbą šiuomi nepaprastai skubiai besikeičiančių padėčių ir rimties laikotarpiu. Baigdamas pasiūlė rezoliuciją pasveikint brolius vilniečius. Ji vienbalsiai priimta. Taipgi prašė paaukot vilniečių paramai, kad su pasveikinimu pasiųst ir dovaną. Surinkta $111.84.

Po pertraukos, pirmieji pasirodė Rusų Balalaikų Orkestra, vad. Al. Kutin'o. Artistiškai sugrojo keletą gabalų. Jie iššaukti antru ir trečiu kartu ir pasitraukė tebeprašomi daugiau.

Margareta Česnavičiūtė, pianu lydima p-lės Mary Keegan, gražiai sudainavo "Ateik bernyti čia." Ypatingai žaviai išėjo daina "Lo! Hear the Gentle Lark," kurią dainuojant, apart pianistės, jai fleitu pritarė David Devora. Entuziastiškai pasveikinta, ir apdovanota pora bukietų gėlių, ji dar pridėjo "Oi, mama" ir "Dieną snaust," pastaroji iš operetės "Grigučio," kurioj jinai seniau vaidinus su laisviečių jaunimu.

Antanas Banys sukėlė audrelę ir kai kurių barnį, kada sudainavęs vieną dainą pasisuko link durų. "Palauk," sako publika, "bernužėli! Tik pasirodęs neprasišalinsi." Na ir nepaleido. Keleriopai daugiau turėjo atiduoti.

Paskiausi programoj buvo rusų šokėjai. Jau čia tai kilo pati didžioji audra, kada vieną punktą atidavę nuleido užlaidą. Pirmininkas norėjo paaiškint, kad čia tik pertrauka, jie turį persirengt, atsikvėpt, bet tik pasižiūrėjęs į publiką patraukė pečiais ir dūmė atgal, lai žinosi sau. Paskui vėl ir vėl jie šoko, bet taip gyvai judą, narstą, mirgą jauni šokėjai visgi turėjo apleist sceną reikalavimams daugiau šokt tebegriaudžiant.

Ramoškaitei, Vasiliauskui ir Baniui akompanavo kompozitorė B. L. Šalinaitė.

Gausoj publikos teko pastebėti nemažai svečių iš toliau: Hartford, New Haven, Waterbury, Bridgeport, Philadelphia, Minersville, Easton, ir iš arčiau: Elizabeth, Linden, Bayonne, Jersey City, Newark, Cliffside, Great Neck ir kitų susiedijos kolonijų.

Vietinių, kaip paprastai, buvo masiniai, visokių pažiūrų ir užsiėmimų žmonių. Jaunimas kas metai vis labiau pradeda nusavinti "Laisvės" koncertus; seniau dauguma jaunimo sueidavo tik šokiuosna. Gražiai atsirekomendavo biznieriai, nors ne vienas iš jų ir sekmadieniais neliuosi nuo pareigų, jas palikę pagelbininkams patys pribuvo koncertan. Girdėta, kad draugingas Atletų Kliubas paskelbė savo įstaigą uždarą iki 9 vakaro, kad patys ir jų svečiai galėtų dalyvauti "Laisvės" koncerte. Matėsi profesionalų ir gana daug menininkų.

"Laisvė" dėkinga visiems pasidarbavimu bei atsilankymu prisidėjusiems prie šio koncerto sekmingumo.

Aukojo Vilniečiams Paremti

Kad neužtęst perilgai pertrauką, užrašinėta aukojusieji nemažiau 50c. Dr. ir Mrs. Kashkevich aukojo $2.

Aukojo po $1: S. Marcus, K. Degutis, Karpius, K. Mortus, G. Stasiukaitis, Skuodis, F. ir O. Jakščiai, P. Daužickas, A. Petraitis, Urbaičiai, M. Simonavičius, A. Petrika, M. Laukus, A. Krapavickas, M. Liepus, J. ir O. Vaiginiai, J. Purvėnas, Čiuberkis, J. Bekeris, J. Grybas, A. Zavish, F. Vaitkus, Mr. ir Mrs. Gaidis, Garšva, S. Bajorunas, J. Zaveckas, K. Zaveckas, J. Bauba, A. Černauskas, S. Sasna.

Aukojo po 50 centų: V. Paukštys, L. Širkšnys, Daugelienė, Lozoraitienė, Ig. Urbonas, Tamošiunas, A. Linkus, A. Linkus, Jr., B. Daugirdas, J. Ažius, K. Žemaitaitis, Žemaitienė, Karpavičienė, N. Kaulinienė, A. Žilis, A. Kazel, V. Bovinas, Darinčius, J. Simėnas, J. Galiunas, A. Misevičius, F. Norris, I. Burba, J. S., Tervidis, Anna Warwich, Stripeika, Keršulis, Kaz. Masilauskas, F. Grishkevich, J. Seilus, J. Stanelis, Vincas Grigonis, Jonas Siurba, Wm. Seman, Pranas Shuipis, Jonas Česnas, A. Dewnis, Ant. Janušas, Jonas Valaitis, Morta Puodorienė, Bronė Žilinskienė, Semon, Stakovienė, John Žilinskas, C. Čerka, B. Adomaitis, Wm. Šibeika, S. Ruzgis, L. Špokas, G. Kuraitis, And. Sinušas.

Viso su smulkesnėmis ir neužrašytomis aukomis surinkta $111.84. Varde vilniečių lietuvių, kuriems teks šios aukos, "Laisvė" taria visiems aukojusiems širdingą dėkui už taip gražų atsiliepimą. Pinigai bus persiųsti per Lietuvos konsulą New Yorke.

Rep.

Namų Savininkų Suvažiavimas

Antradienį, lapkričio 14 d., Albany, N. Y. įvyksta New Yorko valstijos namų savininkų ir įvairių taksų mokėtojų organizacijų atstovų suvažiavimas, kurio dienotvarkės svarbiausi klausimai bus: namų įkainavimo (assessed valuation) revizija ir ugniagesių-policijantų pensijos įstatymo pertvarkymas.

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacija savo susirinkime, įvykusiame grab. Shalins-Šalinsko salėje, 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene, lapkričio 10 d. virš minėtais raikalais išnešė dvi svarbias rezoliucijas. Mūsų organizaciją minėtoj Albany konferencijoj atstovaus pirm. J. P. Mačiulis.

Rep.

"Pasaulis be Moterų"

Vargiai kam teko girdėti tokį pasaulį, kur nebūtų moterų. Bet sako toks pasaulis buvęs. Sako, keli vyrai atsiskyrę nuo savo moterų ir bandę be jų gyventi. Koks tas jų gyvenimas buvo, kaip jiems sekėsi ir kas iš to išėjo, bus galima pamatyti sekmadienį, lapkričio 19 dieną, Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., kur bus sulošta komedija vardu "Pasaulis Be Moterų."

Be to, mišrus choras, vyrų grupė, merginų grupė ir solistai padainuos gražių dainų. Visa tai rengia Operetės Choras, vadovaujamas Violetos Tamkiūtės.

P. B.

Dieninis Bankietas Šį Sekmadienį

Lapkričio 19-tą įvyks naujienybė bankietų srityje. Iki šiol jie būdavo vakarais ir daugeliui, kiek ilgėliau pasisvečiavus, prisieidavo sekamą rytą gerokai padejuoti, kada reikia keltis darban eit. Dėlto šis bankietas rengiamas pietų laiku. Paskui, kas norės, galės linksmintis ir lig vėlumos, o kas ne, pasieks namus anksti.

Kitas geras dalykas, tai šeimininkės galės irgi nors kartą užšvęst visą dieną, nereiks triūstis gaminant pietus, kaip kas sekmadienį per visą amžių. Į apkričio 19-tą jos irgi galės pasilsėt ir sykiu su savo draugais ir pažįstamais gerai papietaut.

Įžanga tik $1. Bus "L," salėj, 419 Lorimer St., Brooklyn. Rengia LLD 1-ma kuopa.

Komunistų Įrašyti Balsai Sieksią 50,000; Quill Įdomiose Lenktynėse

Bronxo, Manhattan ir Queens pirmą skaitliavimą užbaigus ir Brooklyno arti pusę visų suskaitliuotų Cacchionės balotų prirokavus, numatoma, kad už komunistų kandidatus įrašymu gautų balsų skaičius sieks 50,000.

Paėmus atydon faktą, kad šiemet balsavimuose abelnas skaičius piliečių buvo bent ketvirtadaliu mažesnis už skaičių visų baluotojų 1937 m., matosi, kad komunistų balsų skaičius nenupuolė, o jei kandidatai nebūtų buvę numesti nuo baloto, aišku, balsų skaičius būtų pakilęs. Brooklyno armorėj, kur skaitliuojama balsai, kaip draugai, taip ir priešai komunistų sutinka, kad Cacchione tikrai būtų buvęs išrinktas, jei būtų buvęs ant baloto.

BROOKLYNE

Baigiant ketvirtą dieną skaitliavimų, šeštadienio popietį, Cacchione ėjo aštuntu, jo balsų rata tuo tarpu buvo 22.1 per distriktą.

Aštuoni aukščiausia turį balsų buvo sekami:

Vardas	Balsai	Skaičius Distriktų
Cashmore, d.	25,777	821
Sharkey, d.	22,223	738
DiGiovanna, d.	15,614	556
Hart, d.	19,749	726
McCarthy, d.	17,314	646
Earle, f.	22,025	846
Surpless, r.	18,511	804
Cacchione, k.	11,065	500

Taigi, Cacchione kol kas tebebuvo Surpless'ui rimtu konkurentu imant atydon skaičių priskaitytų distriktų. Rokuojant po 22 balsu per distriktą, jei Cacchionei būtų priskaityta 804 distriktai, kaip priskaityta Surpless'ui, Cacchione jau turėtų 17,713 balsų. Viso Brooklyne randasi 1,244 distriktai. Pirmą skaitliavimą numatoma baigt šiandien.

MANHATTAN

Užbaigus pirmą skaitliavimą Manhattane, Amteris turėjo 12,118 balsų. Amterį eliminavus, apie 8,000 balsų būsią pervesta fusionistui Strauss, apie 2,500 neturėję 2-ro pasirinkimo balsų, o likusieji pasidalinsią tarp įvairių kandidatų.

Baigus pirmą skaitliavimą, Manhattane aukščiausia stovinti kandidatai turėjo balsų sekamai:

Baldwin, rep.	44,413
DeSalvio, dem.	40,713
Carroll, dem.	39,289
Nugent, dem.	38,054
Smith, ind.	36,781
Strauss, fus.	34,679
Sugadintų balsų	47-818
Tuščių	10,134

Rings 4 ar 5. Kadangi kandidatų viso buvo 15, tad išimant iš lenktynių mažiausia gavusius balsų dar kai kas gali pasikeisti.

QUEENSE

Dabar esantis tarybininku James A. Burke, dem., paskelbtas išrinktu dar nebaigus pirmo skaitliavimo; jis buvo gavęs 75,000 balsų, surokavus balsus 723-se distriktuose iš esamų 744 distriktų. Kiti aukščiausia stovinti buvo sekami:

Quinn, dem.	33,948
Belous, darb.	29,098
Neary, dem.	24,825
Sugadintų bal.	23,000
Tuščių	3,000
Crosbie (įrašyta)	2,048

Renkasi 3. Nors viršūnėse republikonų nesimato, tačiau yra galimybių, kad išimant iš lenktynių mažiau gavusius balsų, kuris iš jų gali pašokt į viršūnes. Viso kandidatų buvo 20.

BRONXE

Bronx lenktynėse Quill vėl buvo patekęs į penktą vietą, bet labai artimose lenktynėse su Keegan, demokratų kandidatu, kuris buvo ketvirtu. Aukščiausiai tebestovėjo Cohen, Ninfo, Kinsley ir Keegan. Ištraukti iš lenktynių jau buvo 5 ir tiek pat dar likęsi tolimesniam ištraukimui (eliminacijai). Renka 4-ris.

Daug kam bus įdomu, kad eliminavus trockistą Max Schachtman, 1,300 jo 2-ro pasirinkimo balsų pervesta už Deering, Tammanės mašinos žmogų.

T-as.

Lankėsi "Laisvėje"

Pirmadienio rytą lankėsi newarkietė Katrina Žukauskienė, žymioji "Laisvės" moteris vajininkė. Atvyko vežina stambia pasoga — "Laisvei" atvežė gerokai virš šimto dolerių pinigų už prenumeratas. Kaip po to dėsis su punktais, pamatysime vajininkų sąraše.

Gerbiama vajininkė nusiskundė, kad jos teritorija, kaip ir d. Stripeikos, jau gerokai išgenėta per tiek metų veikliai dalyvaujant vajuose, tačiau dirbant yra ir pasekmės.

SUSIRINKIMAI

C. BROOKLYN, N. Y.

L. D. S. 46 kp. mėnesinis susirinkimas bus trečiadienį, lapkričio (Nov.) 15 d., 7:30 val. vak. pas d. P. Burneikį, 76 Hudson Ave. Visi nariai būkite laiku. — Kuopos Valdyba. (268-269)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau pagelbininko prie prižiūrėjimo namo. Moku $15.00 į mėnesį ir taipgi duodu valgį ir vietą miegot. Darbas nuolatinis. Dėl daugiau informacijų, prašau kreiptis po antrašu: 102 E. 114th St., New York City, N. Y. Telephone: Lehigh 4-0592. (267-269)

Tel. Stagg 2-0783.
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

LeVANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA E. LeVANDA
(Tėvas ir sūnus Levandauskai)
UNDERTAKER
337 UNION AVE.
BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

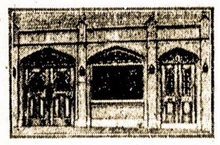

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Mateušas Simonavičius
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 South 5th Street Brooklyn, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 4-9508

Dėkų Šventės Išpardavimas
Namų Rakandų Krautuvėje
A. WEITZNER
301 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6673
MES TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ
Divonų—Carpet Rugs
- Amerikoniškų, aziatiškų, chiniškų reprodukcijų vėliausių madų, ir visokių dydžių—sizes.
- Pirkitės divonus dabar, o mes palaikysime iki jums jie bus reikalingi.
- Jūs sutaupysite nuo $5.00 iki $25.00, jeigu pasinaudosite šiuo išpardavimu—sale.
- Mažiukai divonukai nuo 89c ir aukščiau.

Jei atsinešite šį skelbimą, tai gausite $1.49 vertės divoną už 89c.
KALĖDŲ IR DĖKŲ ŠVENČIŲ IŠPARDAVIMAS
Mes apsirūpinome dideliu pasirinkimu karpetų, nepaisant grėsiančio karo pavojaus, ir galime parduot taipat žemomis kainomis, kaip ir prieš karą.
Pasinaudokite proga ir pirkite dabar žemomis kainomis.

Office Phone EVergreen 8-1090 Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

Open Day and Night
Managed by
RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day & night, Saturday night 75c
Special Rates per Week
LADIES' DAYS: Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

VARPO KEPTUVĖ
36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti rugınė, saldi rugınė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama rolıai ır bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls
Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato
Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas
VARPAS BAKERY 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.